

Xəbər
Bankirin
2 qardaşı
öldürməsinin
sensasion
təfərrüatları
yazısı səh.10-da

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 26 yanvar 2017-ci il Cümə axşamı № 17 (6631) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Yazda Qarabağ savaşı başlasa...

Siyasi və hərbi ekspertlər gözləniləndən danışdılar; "Düşməni ən azından, daim təzyiqlə saxlanmalıdır"

yazısı səh.3-də

Məcburi köçkünlər işğaldan azad edilmiş kəndlərinə köçürüləcək

yazısı səh.4-də

Dollar 2 manata yaxınlaşır - manat dəyərdən düşmə sürətini artırır

yazısı səh.7-də

Lələtəpədə keşik çəkənlərin ən yaxın arxa cəbhəsi - Cocuq Mərcanlı

yazısı səh.4-də

Araz Ağalərovun Tramp-la dostluğu Azərbaycana nə fayda verə bilər...

yazısı səh.9-də

Nardarandakı iğtişaşə görə Taleh Bağırzadəyə 20 il həbs cəzası verildi

yazısı səh.2-də

Elmar Məmmədşarovun kritik Moskva səfərinin pərdəarxası

yazısı səh.11-də

Azərbaycan ilbizdən milyonlar qazana bilər

yazısı səh.13-də

Avropanın separatizm ocaqları - katalonlar yenidən müstəqillik istəyir

yazısı səh.12-də

Qaraciyərin sehrli dərmanı - sarımsaq, nanə, üzüm...

yazısı səh.13-də

Türkiyədə qadını "satmaq" istədi, Azərbaycanda tutuldu - sensasion təfərrüatlar

yazısı səh.13-də

İşğalçı ölkənin 2017-ci illə bağlı boşə çıxan sifləsi

İRƏVAN ÜÇÜN "QARA YANVAR" - REKORD CANLI İTKİ, DİPLOMATİK FİASKOLAR, STRASBURQ SİLLƏSİ...

Ermənistan təzə ilin ilk ayındaca Qarabağ cəbhəsinin bütün istiqamətlərində Azərbaycanın "yaylım atəşləri"ne tuş gəlib; düşməni cəhdlərinin boşə çıxdığını erməni şərhçilər də etiraf edir; bu gün isə Lapşinin ekstradisiyası ilə bağlı kritik gündür - gözler təzədən Belarusda...

musavat.com
Toğrul İsmayil

yazısı səh.8-də

Amerikanın Azərbaycanda məxfi atom bombası əməliyyatı - sensasion faktlar

ABŞ Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsinin yayılan gizli dosyələrində ölkəmizlə bağlı şok edici məlumatlar var; 20 Yanvar olayları ərəfəsində Bakı ətrafındakı atom anbarlarına hücum edildiyi məlumatlarını Pentaqona ona görə ötürüblərmiş ki...

yazısı səh.6-da

Vahid Əhmədov:
"Bəzi köçkünlər var ki, hökumətdən aldıkları evi kirayə veriblər, başqa yerdə evləri də var"

yazısı səh.7-də

İlham İsmayil:
"DTK arxivləri açılarsa, cəmiyyət şoka düşər"

yazısı səh.12-də

Sadiq Gözəlov
təqəüdə göndərilməsindən danışdı

yazısı səh.3-də

Prezident Azərbaycanla İsveç arasında icazəsiz yaşayanlara dair sənədi təsdiqləyib

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev «Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə İsveç Federasiyası arasında icazəsiz yaşayan şəxslərin readmissiyası haqqında» sənədi təsdiqləyib. APA-nın məlumatına görə, müvafiq sənəd 2016-cı il oktyabrın 10-da Bern şəhərində imzalanıb.

Nəqliyyat Nazirliyinə yeni funksiya verilib

«Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat Nazirliyi haqqında Əsasnamə»də dəyişiklik edilib APA-nın məlumatına görə, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev bununla bağlı fərman imzalayıb.

Dəyişikliyə əsasən, Nəqliyyat Nazirliyinə demir yolu nəqliyyatı vasitələri sərmişlərinin fərdi qəza sığortası üzrə «İcbari sığortalar haqqında» Qanuna uyğun olaraq icbari qaydada sığortalınmasına nəzarət etmək funksiyası verilib.

Nursultan Nazarbayev səlahiyyətlərinin bir hissəsini parlamentə və hökumətə verəcək

Qazaxıstanda hakimiyyət bölgüsü ilə bağlı islahatlara başlanılacaq. APA-nın xəbərinə görə, Qazaxıstan prezidenti Nursultan Nazarbayev videomüraciəti zamanı prezidentin bəzi səlahiyyətlərinin parlamentə və hökumətə verilməsini təklif edib.

Onun sözlərinə görə, hakimiyyət qollarının səlahiyyət bölgüsü ilə bağlı islahatlar aparılacaq.

«Bundan sonra prezident hakimiyyət qolları arasında ali arbitr rolunu oynayacaq. Ölkə başçısı bundan sonra əsasən milli təhlükəsizlik, xarici siyasət kimi məsələlərə diqqət yetirəcək. Hökumət və parlamentin rolu yetərincə güclənəcək. Səlahiyyətlərin bir hissəsi hökumətə və digər icra strukturlara veriləcək», - deyərək bildirdi.

N. Nazarbayev bildirdi ki, söhbət 40-dək səlahiyyətin hökumət və parlamentə verilməsindən gedir. Onun sözlərinə görə, parlament seçkilərində qalib gələn partiya hökumətin formalaşmasında əsas sözə sahib olacaq.

Bütün bu məsələlər ümumxalq referendumuna çıxarılacaq.

«Qaya Mətbuat Yayımı» MMC!

- İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;

- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;

Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan

«Yeni Müsavat» - 0.60 AZN

və bundan əlavə 2500 adda yerli

və xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.

Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22

- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

Erməni olduğu yazılan diaspora rəhbərinin xanımından sərt etiraz

Cəmilə Qaravəliyeva: «Mənə və ailəmə vurulan mənəvi ziyana görə kim cavab verəcək?»

İsveç Azərbaycanlıları Federasiyasının rəhbəri, İsveçdəki Azərbaycan diasporunun rəhbəri Səttar Sevinin erməni qızı ilə ailə həyatı qurması haqda xəbər yayılıb. Məlumatda deyilir ki, Səttar Sevinin uzun ildir bir yerdə yaşadığı və öslən Cənubi Azərbaycandan olan həyat yoldaşı Əfsanə Sevininlə münasibətlərinə son verib, sonra isə erməni qızı ilə yaşamağa başlayıb, tək qaldığını anlayan Əfsanə Sevinin isə Bakıya qayıdıb.

İddiaya görə, azərbaycanlı diaspor rəhbəri Gemma Garavelli adlı erməni xanım ilə həyatı qurub. Gemma Garavelli artıq Səttar Sevininin soyadını daşıyır.

«Yeni Müsavat»ın əldə etdiyi məlumata görə, bu xəbər həqiqəti əks etdirmir. G. Garavelli kimi təqdim edilən xanım azərbaycanlı Cəmilə Qaravəliyevadır. C. Qaravəliyeva uzun illər «Space» kanalında çalışıb.

«Ədalət» qəzetinin baş redaktoru, tanınmış publisist İradə Tuncay da bu xanım barədə yazılanların həqiqəti əks etdirmədiyini sosial şəbəkədəki statusunda bildirib: «Mən bu qızla beş il bir otaqda oturmuşam. Qızım demişəm ona. Nədir mədəniyyəti, zəkası, savadı, nəzakəti olan kəsəldəndi. Yəqin bizim mətbuat belə keyfiyyətlərin bizim millətə aid olmadığını düşündüyündən belə böhtan atır. Ola bilər, sizlər belə deyilsiz, amma bu qız bizdəndi».

İ. Tuncay daha sonra C. Qaravəliyevanın rus dilində yazdığı bir yazını da paylaşmış. C. Qaravəliyeva yazıb ki, son günlər adının hallandırıldığı böhtan onu yaralaymış və üreyinin dərinliyinə qədər sarsıdıb. Və bu sarsılma ikiqat ağır olub: «Mənim babam Ağayev Musa İsgəndər oğlunun valideynləri 20-ci əsrin əvvəllərindəki erməni genosidi zamanı Şuşada

öldürülmüş. O və qardaşı möcüzə nəticəsində sağ qalıb. Yetim qaldığı üçün bir çox çətinliklər yaşayıb. Sovet hakimiyyəti illərində repressiya qurbanı olmağa üçün babam həmin faktı gizlətmək zorunda qalıb. Heç nəyə baxmayaraq, yüksək səviyyəli ali təhsil alıb və Azərbaycanın ləyaqətli oğlanlarından biri olub. Eyni zamanda bizim respublikanın professional-texniki təhsil bazasına qatqılarını da unuda bilmərəm».

O, babasına 1941-45-ci illərdəki Böyük Vətən müharibəsi zamanı medal verildiyini və cavan yaşlarında dünyasını dəyişdiyini deyib. C. Qaravəliyeva eyni zamanda nənəsi Tamara xanım barədə də yazıb. Qeyd edib ki, müharibə başlayanda könüllü kimi sıralara qoşulub. Müharibə illərində isə Bakının qorunması əməliyyatlarında iştirak edib, orden və medallarla təltif olunub: «Ata tərəfdən əcdadlarıma gəlincə, bu, sizə maraqlıdırsa, İsmayıl Umudlunun müəllifi olduğu «Dağ Kəsəməni» oxuyun. Mənim rəhmətlik babam Əhməd Mustafayev iqtisadçı alim, professor olub, uzun illər Azərbaycan İqtisadiyyat Universitetinin dekanı olub. O, 50-dən artıq elmi əsərin müəllifidir. Onun həyat yoldaşı, mənim nənəm Fəridə xanım Azərbaycan Dövlət Universitetində

ingilis dili müəlliməsi olub. Bütün bunları ona görə yazıram ki, mənim adımla ləkələyən psevdö-jurnalistlər oxuyub utansınlar. Ona görə ayıbdır ki, siz ləyaqətli insanların, Azərbaycanın ləyaqətli oğul və qızlarının xatirəsini ləkələyirsiniz. İndi isə mən sizdən soruşmaq istəyirəm: mənə və ailəmə vurulan mənəvi ziyana görə kim cavab verəcək?»

C. Qaravəliyeva onu və ailəsini ləkələməyə çalışanları Allaha həvalə edib.

□ Sevinc TELMANQIZI

Hərbi Dəniz Qüvvələri komandanı vəzifəsinin icrası Zaur Hübətova tapşırılıb

Hərbi Dəniz Qüvvələri Komandanı vəzifələrini icra edən 1-ci dərəcəli kapitan Hicran Rüstəmzadə müdafiə nazirinin müvafiq əmri ilə ehtiyata buraxılıb. Bu barədə «Report» hərbi mənbələrə istinadən xəbər verib.

Azərbaycan Hərbi Dəniz Qüvvələrinin komandanı vəzifəsinin icrası I dərəcəli kapitan Hübətov Zaur Cəlal oğluna tapşırılıb.

Nardarandakı iğtişasa görə Taleh Bağırzadəyə 20 il həbs cəzası verildi

«Müsləman birliyi» hərəkatının sədri Taleh Bağırzadə, hərəkatın 16 üzvü və Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyası (AXCP) sədrinin müavini Fuad Qəhrəmanlının cinayət işi üzrə sonuncu məhkəmə prosesi keçirilib. Məhkəmə Taleh Bağırzadəyə hökm oxuyub. Prokuror Taleh Bağırzadəyə ömürlük həbs cəzası istəsə də, məhkəmə 20 il müddətinə həbs cəzası verilməsi ilə bağlı qərar qəbul edib.

Nardaran hadisələrində yaralanan Abbas Hüseynin də cəzası 20 ilə qədər artırılıb.

Digər təqsirləndirilənlər - Fuad Qəhrəmanlı 10 il, Rasim Cəbraylov 17 il, Zakir Mustafayev, Cabbar Cabbarov 19 il, Cahad Babakışizadə, Şamil Abduləliyev, Aqil İsmayilov, Ramin Yariyev 10 il, Abbas Quliyev 14 il 6 ay, İbrahim Xudaverdiyev 14 il 6 ay, Etibar İsmayilov 14 il 6 ay, Bəhruz Əskərov 14 il 6 ay, Əli Nuriyev, Əlibala Vəliyev, Fərhad Balayev 14 il 6 ay, Abbas Tağızadə 14 il 6 ay azadlıqdan məhrum ediliblər.

Qeyd edək ki, prokuror T. Bağırovun ömürlük, F. Qəhrəmanlının 11 il, A. Hüseynovun 20 il, C. Cabbarovun 19 il, R. Cəbrayilovun 17 il, R. Yariyevin 10 il, Ş. Abduləliyevin, Z. Mustafayevin, C. Babakışizadənin, A. Quliyevin, İ. Xudaverdiyevin, E. İsmayilovun, B. Quliyevin, Ə. Nuriyevin, Ə. Vəliyevin, F. Balayevin, A. Tağıyevin hər birinin 15 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilmələrini istəyib.

Xatırladaq ki, 2015-ci il noyabrın 26-da T. Bağırovun saxlanması üçün Nardaranda keçirilən əməliyyat zamanı polisə dindarlar arasında silahlı qarşıdurma baş vermişdi. Silahlı qarşıdurma zamanı 2-si polis olmaqla, 6 nəfər dünyasını dəyişib.

Nardaranda həbs edilənlərə mütəşəkkil dəstə yaratma, milli, irqi, dini ədavət və ya düşmənçilik niyyəti ilə adam öldürmə, terrorçuğa hazırlıq, odlu silahdan istifadə, kütləvi iğtişas, hakimiyyət nümayəndəsinin qanuni tələblərinə fəal şəkildə tabe olmamaq, hakimiyyəti zorla ələ keçirmək, hakimiyyət nümayəndəsinə qarşı müqavimət göstərmə və daha bir neçə maddə ilə ittiham irəli sürülüb.

□ İlkin MURADOV

«Azərbaycanın bəzi gəncləri özlərini xarici film qəhrəmanlarına oxşadırlar»

«Bu gün futboldan daha çox əlbəyaxa döyüş idman növləri ilə məşğul olan idmançılara ehtiyac var».

«Report»un xəbərinə görə, Milli Məclisin Gənclər və İdman komitəsinin yanvarın 25-də keçirilən iclasında komitənin sədr müavini, Azərbaycan Kikboksinq Federasiyasının prezidenti Adil Əliyev deyib.

O bildirib ki, bu gün Azərbaycanın bəzi gəncləri özlərini xarici film qəhrəmanlarına oxşadırlar: «Bu gün biz öz idmançılarımızı bölgələrdə təbliğ etsək, qalıblarımızı, qəhrəmanlarımızı onlara göstərsək, bu, onların daha çox xoşuna gələr və onlar da özlərini öz qəhrəmanlarımızı oxşadıb bir-birlərini idmanla məşğul olmağa çağıracaqlar. Biz bu işləri görmək üçün əməli işlərimizi rəsmiyyətə salmaq istəyirik. Onsuz da bizim bu sahədə tədbirləri həyata keçirməkdə heç bir sınımtımız yoxdur. Dövlət lazımı qədr bu tədbirlərə dəstək olur. Ancaq bizim bu işlərə qoşulmağımızın nəticələri daha gözəl olar».

Sərxoş ingilis AZAL-ın təyyarəsində qalmaqla yaratdı; bələdçilərimiz Londonda saxlanıldı

Yanvarın 25-də London-Bakı aviareysində gecikmə yaranıb. «APA-Economics» xəbər verir ki, aviareys Bakı vaxtilə saat 07:35-də yerinə yetirilməli idi.

Gecikməyə səbəb Bakı-London reysində baş verən insidentdir. Belə ki, «Azərbaycan Hava Yolları» QSC-nin (AZAL) mətbuat xidmətinin yaydığı açıqlamada deyilir ki, təyyarədəki sərmişlərdən biri həddən artıq spirtli içki qəbul edib. Uçuş zamanı mənim sərmişinə ona əlavə spirtli içki verilməsi üçün çoxsaylı tələbləri təyyarə bələdçiləri tərəfindən imtina edilməsinə narazılığını bildirib.

Reys yerinə yetirildikdən sonra Hitrou hava limanında London polisində təyyarə bələdçilərinin aviareysin sərmişinə guya ləyaqətsiz davranışı ilə bağlı şikayət daxil olub.

Haqqında şikayət daxil olan təyyarə bələdçiləri hadisə ilə bağlı bütün halların araşdırılması məqsədilə Hitrou hava limanı polisi tərəfindən saxlanılıb.

Bələdçilərimiz yanvarın 25-də axşam saatlarında polisə saxlanılıblar. «Onlar barəsində araşdırma davam edir. Vəziyyət tamamilə Azərbaycanın Böyük Britaniyadakı səfirliyinin nəzarətindədir», - deyərək AZAL rəsmisi qeyd edib.

Bu il də yaz aylarında cəbhədə vəziyyətin gərginləşəcəyi ilə bağlı ekspertlərin oxşar proqnozları var. Hesab olunur ki, artıq Ermənistan tərəfi danışıqlar masasından xeyli kənarlaşıb və müharibədən başqa alternativ yol qoymayıb. Bu səbəbdən hesab olunur ki, düşməne yenidən güc nümayiş göstərməyin vaxtı yaxınlaşır.

Bəs əməliyyatların təzədən bərpası Azərbaycana nə vəd edəcək? Politoloq Elxan Şahinoğluna görə, bu il ərzində həqiqətən də ciddi hərbi toqquşmaların şahidi ola bilərik: "Ona görə yox ki, keçən ilki döyüşlərin bir ili tamam olacaq və münaqişə hələ də həll olunmamış qalır. Həm də ona görə ki, Ermənistan parlament seçkiləridir və konstitusiyaya dəyişiklikləri baş verib. Artıq əsas səlahiyyət sahibi parlament və baş nazir olacaq. İndidən də artıq ciddi qarşıdurma var. Ola bilsin ki, Ermənistan daxilində də hansısa qüvvələr, hakimiyyətə yaxın qruplar, diqqəti yayındırmaq üçün cəbhə bölgəsində belə bir təxribat törədə bilərlər. Lakin müharibənin uzun çəkəcəyini söyləmək də çətindir. Çünki aprel döyüşləri onu sübut etdi ki, uzunmüddətli döyüşlər risklidir və digər tərəfdən, Rusiya kimi oyunçunun da təzyiqləri var. Ötən ilin aprelində bizim ümidlərimiz var idi ki, daha böyük əraziləri azad edə bilərik. Ancaq Rusiyanın təzyiqləri məsələdə öz rolunu oynadı. İndi də təsadüfi deyil ki, Rusiyanın xarici işlər naziri əvvəlcə erməni, daha sonra isə azərbaycanlı həmkarını Moskvaya dəvət etdi. Yəqin ki, yenə də xəbərdarlıq edəcəklər ki, atəşkəsə riayət olunsun. Ancaq atəşkəsə riayət etmək də çox çətindir. Bu, Azərbaycanın maraqlarına da cavab vermir. Çünki danışıqlarda heç bir irəliləyiş yoxdur. Rusiyanın

Yazda Qarabağ savaşı başlasa...

Siyasi və hərbi ekspertlər gözlənilərdən danışdılar; "Düşmən ən azından, daim təzyiq altında saxlanmalıdır"

isə mövqeyi dəyişməyib. Əksinə, Sergey Lavrov məlum mətbuat konfransında bizə də sübut etdi ki, Rusiya tərəfi münaqişənin mərhələli həllinin tərəfdarı deyil və status mexanizminin müəyyənliyini istəyir". Politoloq bildirdi ki, biz işğalçını daima təzyiq altında saxlamalıyıq: "Təzyiq də odur ki, hücum olmalı və düşmən də itkilər verməlidir. Bu itkiləri düşmən verir və bu itkilər Ermənistan cəmiyyətinə də mənfi təsir edir. Çünki özlərinin statistikasına görə, guya keçən il cəbhə bölgəsində 166 nəfər itiriblər. Halbuki itki sayı bundan 4-5 dəfə çox olub. Hətta onların statistikasına inansaq belə, iqtisadi və sosial vəziyyəti ağırlaşan, problemləri artan Ermənistan bu qədər şəxsi itirmək də böyük çətinliklər yaradır. Ona görə də əgər danışıqlarda irəliləyiş yoxdursa, Rusiya kimi böyük dövlət uzunmüddətli müharibə aparmağa da mane olursa, Azərbaycan üçün yeganə yol

Qarabağı əlimizdən almaqla, Azərbaycanın 20 faizini parçalayıblar. Bu baxımdan, biz parçalanmış torpaqları geri almaq uğrunda mübarizə aparmalıyıq. Rusiya da bilməlidir ki, biz daim belə sakit dayanmayacağıq. Kobud desək, Rusiya bizim dəliqanlı olduğumuzu bilməlidir ki, danışıqlarda irəliləyiş olsun. Biz hərbi yolu ilə torpaqlarımızı azad etməyə hazır olmalıyıq. Doğrudur, 1990-cı illərdə bu istiqamətdə təcrübə yaşadığımız kimi, uğurlu əməliyyatdan sonra daxildə intriqaqlar, Rusiyanın kəşfiyyatının oynadığı rol, onların Ermənistanla verdikləri silahların nəticəsində daha çox torpaqları itirdik. Bu, bizim üçün acı təcrübədir və bunu yaşamamalıyıq. Ancaq yenə də təhlükə ilə üzləşsək ki, əldə etdiyimiz yüksəklikləri itirə bilərik, o zaman 3-4 günlük müharibə yox, artıq uzun müddət davam edəcək savaşa hazır olmalıyıq".

Hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov bildirdi ki, Azərbaycan beynəlxalq qurumlara bir daha bəyan edir ki, status-kvonun dəyişməsi Azərbaycana razı salmır: "Bu dəyişməlidir və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təmin olunmalıdır. Azərbaycan prezidentinin, müdafiə nazirinin açıqlamaları onu deməyə əsas verir ki, vəziyyət belə davam edəcəyi təqdirdə Azərbaycan bütün mümkün variantlardan, ən əsası da güc amilindən istifadə edəcək".

ƏLİ RAİS

Sadiq Gözəlov təqaüdə göndərilməsindən danışdı

"Cənab nazir etimad göstərmiş, mənə 61 yaşa qədər xidmətdə saxlayıb"

Daxili işlər naziri, general-polkovnik Ramil Usubov iki generalın və bir polkovnikin polis orqanlarından təqaüdə göndərilməsinə dair əmr imzalayıb. Əmrə əsasən, Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri, polis polkovniki Sadiq Gözəlov və İnsan Alverine Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin rəisi polis general-mayoru Şərif Əsədullayev xidmətdə olmanın son yaş həddi ilə əlaqədar təqaüdə göndəriliblər. Bununla bağlı DİN-də tədbir keçirilib. R.Usubov hər iki şəxsi qəbul edərək onları fəxri fərmanla təltif edib.

Bəzi saytlar DİN-dəki mənbələrə istinadən Ramil Usubovun əmrinə Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəis müavini, general Həsən Şirinovun da təqaüdə göndərildiyi haqda məlumat yayıblar.

Xatırladaq ki, general Şərif Əsədullayev Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin rəhbəri Allahşükür Paşazadənin yeznesidir. Bir müddət əvvəl onun oğlu adam bıçaqladığına görə həbs olunmuşdu.

Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsi (BŞBPI), qurumun rəis müavini, general Həsən Şirinovun təqaüdə göndərilməsi ilə bağlı yayılan məlumatlara aydınlıq gətirib. BŞBPI-nin mətbuat xidmətindən bakipost.az-a verilən məlumata görə, H.Şirinov hazırda məzuniyyətdədir və təqaüdə göndərilməsi ilə bağlı yayılan məlumatlar əsassızdır.

Sadiq Gözəlov və Şərif Əsədullayevlə bağlı xəbər rəsmi təsdiqini tapıb.

1995-ci ildən bu yana, 22 il müddətində DİN-in mətbuat xidmətinin rəisi olmuş, polkovnik rütbəsinə qədər yüksəlmiş S.Gözəlov "Yeni Müsavat"a təqaüdə göndərilməsi ilə bağlı açıqlama verib. O deyib: "Hazırda iş yerimdə, kabinetməyəm. Amma təqaüdə göndərilməmişəm".

Qeyd edək ki, polis orqanlarında xüsusi rütbəsi olan əməkdaşlar 55 yaşında təqaüdə göndərilirlər. Sovet dövründə isə hüquq-mühafizə orqanı əməkdaşlarının təqaüdə göndərilmə yaş 50 olub. Müstəqillik illərində yaş həddi 55-ə çatdırılıb. Mövcud qanunvericiliyə görə, mayor, podpolkovnik, polkovnik rütbəsində olanlar 55 yaşında təqaüdə göndərilə bilərlər. Bununla belə, daxili işlər nazirinin özünün lazım bildiyi kadrları 5 il əlavə olaraq xidmətdə saxlamaq səlahiyyəti də verilib. Polkovnik S.Gözəlovun hazırda 61, Ş.Əsədullayevin isə 62 yaş var.

S.Gözəlov təqaüd yaşından əlavə olaraq xidmətdə qalmasının ona göstərilən etimadın göstəricisi olduğunu deyib: "Cənab nazir etimad göstərmiş, mənə 61 yaşa qədər xidmətdə saxlayıb. 1995-ci ildən bu günə qədər çalışmışıq. Bizə ilk növbədə qiyməti rəhbərlik verir, mətbuat nümayəndələri ilə işlədiyimizdən onlar da işimizə qiymət verə bilərlər. Çalışmışıq ki, vicdanla, məsuliyyətlə işimizi görək. Bundan sonra da DİN-in mətbuat xidməti həmin estafeti davam etdirəcək".

DİN-in iki idarə rəisinin təqaüdə göndərilməsi xəbəri təsdiqlənəndən sonra ortaya bir başqa iddia çıxdı. Həmin iddada bildirildirdi ki, İnsan Alverine Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin rəisi Sadiq Gözəlovla Şərif Əsədullayevin təqaüdə göndərilməsində bu "müharibət" faktorunun əlaqəsi olub.

S.Gözəlov bu iddiaların yersiz və gülünc olduğunu söyləyib: "Mən kiməm ki, Mehriban Zeynalovanın təqdimatını verirəm? Mən İnsan Alverine Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin rəisi deyiləm, mətbuat xidmətinin rəisi olmuşam. Şərif müəllimin 62 yaş var. Xidmətdə olma müddətindən artıq saxlanılmışıq, hörmətlə, tədbir keçirilməklə yola salınmışıq".

Xatırladaq ki, Mehriban Zeynalova musavat.com-a bildirdi ki, oğlu Almaniyağa sığınacaq almayıb. Övladının may ayında vətənə dönəcəyini bildirib. Həmçinin deyib ki, bu cür məlumatların yayılması ona qarşı təxribatdır.

E.MƏMMƏDƏLİYEV

"Oğlum mühacirətə getməyib, mayda qayıdacaq"

Mehriban Zeynalova: "Heç kim narahat olmasın..."

"Mənim övladlarım vətəni sevən və ona bütün qəlbi ilə bağlı olan insanlardır". Bu sözləri musavat.com-a açıqlamasında İnsan Alverine Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin rəisi Mehriban Zeynalova deyib.

Bugünlərdə bəzi saytlarda M.Zeynalovanın oğlu Xəlid Zeynalov və onun həyat yoldaşı Aysel Zeynalovanın Azərbaycanı 2016-cı ilin avqust ayında tərk edərək Almaniyağa yerləşməsi barədə məlumat yayılıb.

Məlumat görə, Xəlid Zeynalov Almaniyağa yaşamaq üçün sığınacaq istəyib və bundan sonra o, bir müddət sığınacaqda yerləşdirilib.

Xəbəri yayan saytlar eyni zamanda X.Zeynalovun facebook sosial şəbəkəsində mövcud olan səhifəsində paylaşdığı tənqidi xarakterli statuslardan da sitatlar gətirib və onu kopyalaraq təqdim edib. O statuslar

dan birində "Azərbaycan hərbi hissə kimi yere dönür, camaat da vaxtını öldürmək üçün başqa ölkələrə qaçır" tipli fikirlər var və yazıda həm də ona istinad edilib.

M.Zeynalova isə bildirib ki, onun oğlunun 30 yaş var, ailəlidir və sərbəst fotoqrafiqlə məşğul olur.

Müsahibimizin sözlərinə görə, X.Zeynalov məhz bu səbəbdən hazırda Almaniyaqdadır: "O, bundan əvvəl də başqa ölkələrdə olub, yaşayıb. Maraqlananlar arasındadır bilirlər ki, Xəlid bundan əvvəl Dubayda da, Rusiyada da yaşayıb və fotoqrafiqlə məşğul olub. Bu, yaradı-

Mehriban Zeynalova

cı sahədir və fotoqrafiqlə məşğul olan şəxslər daim axtarırlar, səfərlərdə, yenilik arxasında olur. O, sərbəst, öz ailəsi, müstəqil qərarlar verəcək zəkası olan adamdır. Ona necə demək olar ki, sən işinlə məşğul olmaq üçün xarici ölkəyə getmə? Oğlum öz peşəsi ilə tanınmaq, bu sahədə uğur qazanmaq istəyir".

Müsahibimiz xatırladı ki, onun qızı da İngiltərədə ərdədir və orada yaşayıb çalışır.

M.Zeynalovanın sözlərinə görə, hər xarici ölkəyə gedənə "müharibət" demək, sığınacaq is-

tədiyini iddia etmək olmaz: "Oğlum may ayında qayıdacaq. Gələndə də cəhdliyi şəkili hamıya nümayiş etdirəcəyik. Onda görəcəyik ki, o, bu müddət ərzində harada və nə işlə məşğul olub. 30 yaşında, ailəli, yaradıcılıqla məşğul olan insana anası müdaxilə edə bilməz. Fotoları, yaradıcılığı ilə həyatda bir yerə gəlmək istəyir. Bunu başqa yerə yozmaq nəyə lazımdır?"

M.Zeynalovanın sözlərinə görə, bu informasiyaların yayılması məqsədlidir və ona qarşı qərəz məqsədi daşıyır: "Bunu mənim işdən çıxmağım da maraqlı olan şəxslər yayıblar. Yazını oxuyan kimi də görürsən ki, heç bir fakt yoxdur ortada. Sadəcə, fərziyyə və qaralama kampaniyası. Yazıda məqsəd budur. Kim nə alıb, yazıb, özü bilər. Lap mən də işdən çıxarıla biləm. Amma yazılanlar həqiqət deyil. Mənim bu ölkəyə qarşı nə xəyanətim, nə də qüsurum olub. Heç kim narahat olmasın. Mənim övladlarım da Vətəni, millətini sevən insanlardır. Bu yalan informasiyanı buraxanların məqsədi mənə ziyan vurmaqdır".

Musavat.com xatırladı ki, M.Zeynalova DİN-in İnsan Alverine Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin rəisi Sadiq Gözəlovla Şərif Əsədullayevin təqaüdə göndərilməsi haqda məlumatları yayıb.

SEVİNC

Prezident İlham Əliyev yanvarın 24-də "İşğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında" sərəncam imzalayıb.

Sənəddə bildirilir ki, ötən ilin aprel ayında Azərbaycan ordusunun həyata keçirdiyi uğurlu əks-hücum hərbi əməliyyatı nəticəsində erməni işğalından azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində insanların təhlükəsiz yaşaması mümkün olmuşdur. Bununla da tarixən burada yaşamış dinc əhalinin öz doğma yurdlarına qayıtması üçün Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin tam nəzarətinə keçmiş həmin ərazilərdə əsaslı yenidənqurma işlərinin başlanmasına şərait yarandı.

Sərəncama əsasən, Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı görülməli işlər çərçivəsində birinci mərhələdə 50 fərdi yaşayış evinin, məktəb binasının və müvafiq infrastrukturun tikintisi üçün Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə ilkin olaraq 4 milyon manat ayrılıb.

Maliyyə Nazirliyinə müvafiq məbləğdə maliyyələşməni təmin etmək, Nazirlər Kabinetinə isə bu sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etmək tapşırılıb.

İşğal altındakı Ağdam rayonundan deputat Bəxtiyar Sadıqov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, prezidentin Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında imzaladığı sərəncam tarixi bir sənəddir: "Bu hadisə aprel döyüşündən sonra bizim ikinci böyük sevincimizdir. Dövlət başçısı tərəfindən Ermənistanın işğalından azad edilmiş ərazimizin bərpa edilməsi və yerli əhalinin oraya köçürülməsi barədə sənəd imzalanması onu göstərir ki, Azərbaycan işğaldakı torpaqlarını azad etmək və məcburi köçkünləri öz yurd-yuvalarında yerləşdirmək əzmindədir. Torpaqlar işğaldan azad edildikdən sonra həmin ərazilərin infrastrukturunun yenilənməsi, vətəndaşlarımız üçün evlərin tikiləcəyi, normal yaşayışın təmin edilməsi istiqamətində hər zaman deyilmiş fikirlər artıq öz təsdiqini tapır. Bu, ilk növbədə Azərbaycan dövlətinin inkişafının, ölkə rəhbərliyinin xalq qarşısında götürdüyü öhdəlikləri məsuliyyətlə yerinə yetirməsinin nəticəsidir.

Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası həm də Ermənistanla çox ciddi mesajdır. Bununla Ermənistanla bir daha açıq şəkildə bəyan edilir ki, Azərbaycan işğal

Prezidentin Cocuq Mərcanlı ilə bağlı sərəncamı

"böyük qayıdışın" başlanğıcı elan olundu

Məcburi köçkünlər işğaldan azad edilmiş kəndlərinə köçürüləcək

altında olan torpaqların azad edilməsi mövqeyindən heç bir zaman geri çəkilməyəcək. Azərbaycan bundan sonra da bütün səylərini torpaqlarının erməni işğalından azad olunmasına, həmin ərazilərdə əhalisinin məskunlaşmasına və vətəndaşlarının təhlükəsizliyinin təmininə yönəldəcək. Bu hadisə adi məsələ deyil. Bugünkü qayıdışın təməlini ulu öndər Heydər Əliyev qoyub. Məhz Heydər Əliyevin qətiyyəti və ordumuzun qəhrəmanlığı nəticəsində Horadizi və 22 kəndi düşməndən azad edə bildik. Horadizə və

o kəndlərin əksəriyyətinə sakinlər geri qayıtdı. Amma Lələtəpə kimi strateji yüksəkliklər düşmənin işğalında qaldığından azad etdiyimiz Cocuq Mərcanlı kimi kəndlərimizdə əhalinin yaşaması mümkün deyildi. Ermənilər insanları həmin yüksəkliklərdən hədəfə ala bilirdi. Keçən ilin aprelində həmin yüksəkliklər azad edildi. Cocuq Mərcanlı kəndində cəmi bir ailə yaşayırdı. O ailə atəş altında olan kənddən çıxmamışdı. Aprel ayında Lələtəpə yüksəkliyinin azad edilməsi o kəndi atəş altında yaşamaqdan xi-

las etdi. Strateji yüksəkliklərdən məhrum olmuş ermənilər artıq Cocuq Mərcanlıya təhlükə yarada bilmirlər. Buna görə də prezidentimiz insanların azad olunmuş yurdlarına qayıtması, onlara orada şərait yaradılması üçün çox tarixi bir sərəncam verdi. Bu sevinci bizə cənab İlham Əliyev və ordumuz yaşadır".

B.Sadıqov vurğuladı ki, bu, böyük qayıdışın başlanğıcıdır və davam edəcək.

Cəbrayıl rayonunun deputatı Astan Şahverdiyev isə Milli Məclisin komitə iclasında deyib ki, prezidentin sərəncamı Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad olunmasının və "böyük qayıdışın" ilk müjdəsidir: "Mən Cocuq Mərcanlı kəndində anadan olmuşam. Bu kənd mənə çox doğmadır. Bu kənddə iki yüksəklik var. Bu yüksəkliklərdən biri Lələtəpə deyilən yüksəklikdir. Bu yüksəklik strateji yüksəklik sayılır. Strateji yüksəklik nədən ibarətdir? Lələtəpədən kənara,

Ermənistan tərəfə 50-60 kilometr məsafəni bizim silahlarımız əhatə edə bilir. İkinci yüksəklik kəndin qəbiristanlığı idi. Lələtəpə həm də pir, ocaq deməkdir. Prezidentin imzaladığı sərəncamla Prezidentin Ehtiyat Fondundan bu kənddə 50 evin tikilməsi ilə bağlı 4 milyon manat ayrılıb. Düzdür, bu tikilən evlərin sayı müraciətlərdən çox-çox azdır. Məndə olan informasiya görə, bu gün 200-ə yaxın müraciət var. Hazırda intensiv şəkildə torpaqların minlərdən təmizlənməsi prosesi gedir. İnsanlar böyük həvə və arzu ilə ora qayıtmaq istəyir. Orada çox vətənpərvər, qorxmaz bir insan ailəsi ilə birlikdə 1994-cü ildən yaşayır. Yeganə ailədir ki, o kənddə yaşayır. İşğaldan qabaq kənddə 400 ailə yaşayırdı. O insan 23 ildir ki, kənddə yaşayırdı, kəndi tərk etməmişdi. O da, görünür, insanlarımızla bir nümunə olub. Mən hesab edirəm ki, cənab prezidentin söylədiyi kimi, biz yaxın zamanlarda bunun bəhrəsini görəcəyik. Tezliklə evlər tikiləcək və sakinlər ora qayıdacaqlar".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Lələtəpədə keşik çəkənlərin ən yaxın arxa cəbhəsi - Cocuq Mərcanlı

Əslində Cocuq Mərcanlı kəndi çoxdan, hələ 22 il öncə yenidən məskunlaşdırıla bilərdi. Ordumuzun rəşadətli əks-hücumu nəticəsində bu kənd 1994-cü ilin bu vaxtlarında işğaldan azad olundu.

Fəqət Cəbrayıl rayonunun bu böyük kəndinin sakinlərinin öz doğma yurd-yuvalarına qayıtmaları yeganə bir səbəbdən mümkün deyildi. Kənd çarpaz atəş altında idi.

Bu ilin aprelinə qədər Cocuq Mərcanlı silsilə adsız təpələrin Lələtəpə adlanan zirvəsindən ovuc içindəymiş kimi görünürdü. Düzdür, kənd həmin zirvədən indi də ovuc içindəymiş kimi görünür, amma indi Lələtəpə öz

Bir kəndin sakinlərinin uzun sürən didərginlik həyatı sona yetdi

ovcumuzun içindədir, düşmənin əlində deyil.

Ötən ilin aprelinə qədər erməni hərbi birləşmələrinin əsgərləri Lələtəpədəki istehkamlarında duraraq bu kəndi nəinki ağır silahlardan (top, "Qrad", tank) vura bilirdilər, hətta pulemyot və snayper atəşi ilə kənd camaatına zərər yetirə bilirdilər.

Bu üzdən Cocuq Mərcanlıda cəmi bir neçə ailə yaşayırdı, onlar da qorxa-qorxa, həm də kəndin güllə, mərmii tutmayan yerlərində.

Ancaq ötən ilin aprel ayında Lələtəpənin düşməni işğalından azad edilməsi avtomatik olaraq Cocuq

Mərcanlının da düşməni əlinə xilas edilməsi demək oldu. İndi bu kənd neytral zonada deyil.

Lələtəpə bizdədir deyər, indi düşmənin dislokasiya olduğu yerlər, qurduğu istehkam, qazdığı səngər ordumuzun əsgərlərinin əlinin altındadır. İndi də onların olduğu yerlər ovuc içi kimi görünür.

Budur, artıq 1993-cü ilin isti avqust günlərində Cocuq Mərcanlıni tərk etməyə məcbur olmuş, ölkənin müxtəlif şəhər və kəndlərinə dağılmış, uzun sürən köçkünlük, didərginlik həyatı yaşamış sakinlər öz dədə-baba yurdlarına qayıdırılar.

Bu barədə prezident sərəncamı imzalanıb, Nazirlər Kabineti qısa müddət ərzində onun həyata keçirilməsinə çalışacaq. Kənd camaatı da doğma yerlərə qayıtmağa həvəslidir. Çünki ora Vətəndir.

Bu, o deməkdir ki, Lələtəpə etibarlı əllərdədir və etibarlı şəkildə də qorunacaq ki, Cocuq Mərcanlıya köçən əhalinin təhlükəsizliyinə təhdid olmasın.

Bu, həm də Ermənistanla mesajdır. Ötən ilin aprelində sərt zərbə alan və başını iti-

rərək böyük panika içərisində Rusiyanın üstünə qaçan, bu günə qədər də həmin zərbəni sinirə bilməyərək, Moskvanı xəyanətdə suçlayan Ermənistan nəyin bahasına olursa-olsun, Lələtəpəni yenidən işğal etmək fikrindədir.

Əhalinin Cocuq Mərcanlıya köçürülməsi isə o deməkdir ki, bu kənd də, onu qoruyan təpələr də Azərbaycan üçün olduqca strateji əhəmiyyət daşıyır və onun bir daha düşməni əlinə keçməsinə imkan verilməyəcək.

Demək, Cocuq Mərcanlı əhalisi illərdən bəri həsrətində olduğu doğma torpağa qaydaraq öz təsərrüfatıyla, əkin-biçiniylə məşğul olacaq, Lələtəpədə keşik çəkən əsgərlər üçün ən yaxın arxa cəbhə rolunu oynayacaq.

Gün o gün olsun ki, düşməni tapdığı altında olan digər kəndlərimiz də bir-bir, beş-bir qaytarılsın və camaat öz doğma yer-yurdunda məskunlaşaraq uzun illərin didərginliyindən qurtulsun.

□ **"Yeni Müsavat"**

Rusiya xarici işlər nazirinin ötən həftə verdiyi "Dağlıq Qarabağ məsələsi Azərbaycanın daxili işi deyil" məzmunlu açıqlaması müxtəlif şərhərlər, iddiaların səslənməsinə yol açdı. Diqqətçəkən iddialardan biri də odur ki, bəzi sosial şəbəkə iştirakçılarının fikrincə, Lavrov ola bilsin, həmin bəyanatla 1994-cü il mayın 12-də Ermənistanla Azərbaycan arasında imzalanmış "Bişkek protokolu"na işarə edib. Bu iddianın müəllifləri qeyd edirlər ki, məşhur "Bişkek protokolu"nda Lavrovun sözügedən bəyanatına bənzər müddəə əksini tapıb.

Bəs əslində "Bişkek protokolu"nda nə yazılıb, "Dağlıq Qarabağ məsələsi Azərbaycanın daxili məsələsi, işi deyil" və ya buna bənzər hər hansı müddəə, fikir bu sənəddə varmı?

"Bişkek protokolu" imzalanan dövrdə dövlət müşaviri vəzifəsində işləyən **politoloq Qabil Hüseynli** bildirdi ki, "Bişkek protokolu"nda qətiyyətlə o cür müddəə və ya fikir, cümlə yoxdur. O cür müddəaların, fikrin həmin sənəddə yazıldığı və Sergey Lavrovun indi həmin müddəaya və ya fikrə işarə etdiyi barədə deyilənlər tamamilə əsassızdır: "Həmin iddiaları irəli sürənlər, görünür, "Bişkek protokolu"nun adını eşitməkdən başqa bu sənəd barədə heç bir məlumata malik deyillər. 1994-cü ilin mayın 12-də imzalanan "Bişkek protokolu" tərəflər arasında gədən müharibədə atəşkəs barədə sənəddir. Mən o sənədi bir neçə dəfə şəxsən özüm diqqətlə oxumuşam. 5 səhifədən ibarətdir. Orada söhbət atəşkəs elan olunmasından gedir.

Bişkekdə imzalanan həmin protokola Milli Məclisin sədri Rəsul Quliyev, Ermənistan Milli Məclisinin sədri Babken Ararktsyan, qondarma Dağlıq Qarabağın erməni icması adından Karen Baburyan, Dağlıq Qarabağın azərbaycanlı icmasının sədri Nizami Bəhmənov, MDB ölkələri Parlamentlərarası Assambleyanın sədri Vladimir Şumeyko, Qırğızistan Ali Sovetinin sədri Medetkan Şerimku-

lov, Rusiya prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəsi, Rusiya vasitəçilik missiyasının rəhbəri Vladimir Kazimirov və MDB ölkələri Parlamentlərarası Assambleya Şurasının katibliyinin rəhbəri Mixail Krotov imza atıb. Atəşkəs müqaviləsi imzalamaq təklifi Moskvadan gəlmişdi.

Öncə belə razılaşırdı ki, sənədi Azərbaycan və Ermənistan dövlətləri adından Milli Məclis sədrinin birinci müavinləri imzalasınlar. Ona görə də Azərbaycandan Milli Məclis sədri Afiyeddin Cəlilov göndərilmişdi. Afiyeddin Cəlilov Heydər Əliyevə zəng edib məlumat verdi ki, Vladimir Kazimirov "Dağlıq Qarabağ Respublikası" adından nümayəndənin də müqaviləyə imza atmasına nail olmaq istəyir, həmçinin protokolu 5-ci abzasında "tutulmuş ərazilər" sözləri yazılıb, işğal sözü yoxdur. Təcrübəli siyasətçi olan Heydər Əliyev Afiyeddin Cəlilova dedi ki, imzalamaqdan imtina et, geri qayıt. Afiyeddin Cəlilov da bu cür etdi. Bundan sonra hiyləgər Kazimirov gəldi Bakıya. Heydər Əliyev Kazimirova çox sərt sözlər dedi. Bundan sonra protokolu 5-ci abzasında "tutulmuş ərazilər" sözləri Heydər Əliyevin təkidli ilə "işğal olunmuş ərazilər" sözləri ilə əvəzləndi, "Dağlıq Qarabağ Respublikası" sözləri sənəddən çıxarıldı. Dağlıq Qarabağın azərbaycanlı icmasının və erməni icmasının təmsilçiləri ifadəsi sənəddə daxil edildi. Ra-

"Heydər Əliyev Afiyeddin Cəlilova dedi ki, sənədi imzalamaqdan imtina et, geri qayıt"

Keçmiş dövlət müşavirindən "Bişkek protokolu" barədə maraqlı açıqlamalar; **Qabil Hüseynli**: "Bu müqavilədə Lavrovun "Dağlıq Qarabağ məsələsi Azərbaycanın daxili işi deyil" açıqlaması kimi ifadələr yer almayıb"

zılıq əldə olundu ki, atəşkəs müqaviləsini Azərbaycan və Ermənistanın Milli Məclis sədrləri imzalasın. Azərbaycan tərəfinin məsələyə olan həssaslığı və ciddiyyəti protokolda da öz əksini tapıb".

Q.Hüseynlinin sözlərinə görə, o zaman elə vəziyyət yaranmışdı ki, atəşkəs imzalamaq lazım idi. Çünki Azərbaycanın qarşısında böyük vəzifələr dururdu: "Birincisi, Rusiyanın köməyi ilə Ermənistan böyük qüvvəyə malik idi. Bu isə

Azərbaycan və onun dövlətçiliyi üçün böyük təhlükə idi. Digər tərəfdən, Azərbaycanın qarşısında bir sıra mühüm vəzifələr dururdu. Bu vəzifələrdən biri Azərbaycan dövlətçiliyini daha da möhkəmləndirmək, ölkədə özbaşınalığı və qanunsuz silahlı birləşmələri yığışdırmaq idi. Ən ümdə məsələ isə Azərbaycan və dünyanın böyük neft şirkətləri arasında neft müqaviləsini imzalamaq. Daha sonra isə diplomatik fəaliyyətimizi daha da canlandırmaq Ermənistanın Azər-

baycana olan təcavüzünü bütün dünyaya çatdırmaq kimi məsələlər dururdu. Dünyanın aparıcı neft şirkətləri ilə danışıqlar aparıldı və son nəticədən dünyada misli bərabəri olmayan böyük neft kontraktı imzalandı. Ən başlıcası isə Heydər Əliyevin söyləri nəticəsində Azərbaycanın xarici siyasəti yenidən quruldu. Əsas qarşıda duran məqsəd Ermənistan-Azərbaycan münasibətinin bütün səbəblərini və anatomiyasını dünyanın həm beynəlxalq təşkilatlarının, həm də ayrı-ayrı dövlətlərinin nəzərinə çatdırmaq idi. Heydər Əliyev həmin dövrdə çox gərgin və yorulmadan iş aparıb. O, əvvəlcə dünyanın aparıcı dövlətlərinin, yeni BMT təhlükəsizlik şurasına üzv olan ölkələrin hər birində oldu. Bu məsələ ilə bağlı onları məlumatlandırdı və onlardan kömək istədi. Daha sonra digər ölkələrə rəsmi səfərlər etməklə Dağlıq Qarabağ problemi ətrafında yaranmış informasiya blokadasını yardı və bunu bütün dünyanın diqqətinə çatdırdı".

"Bişkek müqaviləsi"nin 20 illiyə nəzərdə tutulduğu və əslində 2014-cü ildən qüvvədən düşdüyü barədə iddialara gəlincə, keçmiş dövlət müşaviri məlumat verdi ki, "Bişkek müqaviləsi"ndə nəzərdə tutulub ki, müqavilənin müddəti bitdikdən sonra tərəflərdən heç biri etiraz etmədikdə, həmin müqavilə işləməkdə davam edəcək. Yeni müqavilənin imzalanmasına ehtiyac olsa da, köhnə müqavilənin müddəaları hələ də işləməkdədir. Çünki onun pozulması və qüvvədən düşməsi haqqında tərəflərdən heç biri bəyanat verməyib: "Ona görə də hələ ki bir müddət köhnə Bişkek müqaviləsi ilə işləmək lazımlı gələcək. Bundan sonra isə yeni müqavilənin imzalanmasını yox, böyük sülh müqaviləsinin imzalanmasını istiqamətində söylər gücləndirilib. Çünki artıq problemə baxılması ilə bağlı 20 ildən çox bir müddət keçib. İndi isə əsas diqqət problemin həllinə yönəlidir".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

20 yanvar qətliamı ilə bağlı yeni iddia; məxfi sənəddə nələr var?

İyirmi yeddi il əvvəlki faciə zamanı sovet qoşunları Bakıya nüvə silahı anbarını qorumaq adı ilə girib?

ABS-in Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsi (MKİ) bir milyona yaxın məxfi sənədi ictimailəşdirib. Onlarla ilkin tanışlıq göstərir ki, MKİ-nin zəngin arxivində SSRİ-nin dağılması ərəfəsində oxvətən sovet Azərbaycanın həyatına dair də məxfi sənədlər var. CIA-RDP99-01448R000401660042-6 nömrəli həmin sənədlərdən biri 31 may 1991-ci il tarixində qeyd alınıb. Bu sənəd əslində "The Washington Times" qəzetində SSRİ-də nüvə silahının vəziyyəti haqqında MKİ-nin rəhbəri postundan gedən Uilyam Uebsterin mülahizələrinin yer aldığı məqalədən ibarətdir.

Məqalədə deyilir ki, Uilyam Uebster Kreml rəhbərliyinin öz nüvə silahı üzərində tam nəzarətə malik olmaması ehtimalından narahatlığını bildirib. "Biz onu müşahidə edə bilərik ki, onlar özlərinə, artıq əvvəllər olduğu kimi, əmin deyillər. Bu, öz növbəsində, bizim etibarımızın səviyyəsini aşağı salır... Onlar indi raketlərin düşmənlər əllərdə düşməməsi üçün özlərinə vacib olan tədbirlərlə bağlı variantlar üzərində işləyirlər", - deyir məqalədə

MKİ direktorundan sitat gətirilir.

Uebsterin sözlərini əsaslandırmaq üçün məqalə maraqlı faktı istinad edir. Vurğulanır ki, 1990-cı ilin fevralında sovet qoşunları Azərbaycanın paytaxtı Bakı yaxınlığındakı nüvə silahı anbarının müdafiəsi üçün çağırılmışdı. O anbar ki, Amerika rəsmi şəxslərinin sözlərinə görə, silahlı üsyançılar tərəfindən tutulmuşdu. Məqalədə müəllifi yenə Amerikanın rəsmi şəxslərinə istinadən əlavə edib

ki, insidentin nəticəsi olaraq Sovet İttifaqı nüvə silahını Orta Asiya və Baltıqyanı respublikalarının qeyri-stabil rayonlarından çıxararaq daha təhlükəsiz regionlara köçürüb. Məqalədə həmçinin deyilir ki, MKİ direktoru jurnalistlərin "SSRİ yaxın bir neçə ildə dağıla bilərlər" su-

alına cavabında bildirib: "Bu hadisə bu və ya digər formada artıq bu ilin sonunda baş verə bilər". Xatırladaq ki, məqalə 1991-ci ilin mayında dərc edilmişdi. SSRİ isə həmin ilin dekabrında artıq mövcudluğunu dayandırdı. Başqa sözlə, SSRİ-nin dağılması Amerika

rəhbərliyi üçün o qədər də gözənlənməz olmadı.

O zaman Azərbaycanda başlanan milli-azadlıq hərəkatının liderləri isə **musavat.com-a** açıqlamalarında bildirdilər ki, **sovet qoşunlarının Bakıya məhz nüvə anbarını qorumaq üçün girməsi barədə fikirlər cəfəngiyyətdir, reallığa uyğun deyil.** Milli azadlıq hərəkatının liderlərindən olan **Nemət Pənahlı məsələ ilə bağlı musavat.com-a** bildirdi ki, **həmin dövrdə Bakıda onsuz da sovet qoşunları var idi:** "Deyilənlər cəfəngiyyət və xalqı yanıltmaqdır. Nüvə anbarı başlı-başına qalmamışdı ki, sovet qoşunu onu qorumaq üçün gəlsin, fəvqəladə vəziyyət yaratsın. Nüvə başlığı olan hərbi hissələrin yeri bilinmirdi, nə də xalq tərəfindən hücum təhlükəsi hissələrə hücum təhlükəsi olmadısa, əlavə gücləndirilmiş tədbir görülməz bilirdi. Bunlar, deyilənlər hamısı cəfəngiyyətdir. Sadəcə, 20 yanvarda rus ordusu Azərbaycana ona görə girdi ki, Azərbaycanda milli azadlıq hərəkatını boğsun. 1988-ci ildə dubinka ilə boğmağa, vurmağa çalışdı, dəyənək gücünə xalqımızın əzmini qırmağa çalışdı. Sərhəd hadisələrindən sonra da 20 yanvar mərhələsində milli azadlıq hərəkatı elə bir zirvəyə çatdı ki, rus ordusu millətimizin gözünü qır-

maq üçün qətliaamı getdi. O da mümkün olmadı, əks reaksiya verdi. Əksinə, Sovet İmperiyasının dağılmasına gətirib çıxardı. İkincisi də, indi həmin cəfəngiyyətlər yayılır ki, guya Sovet İmperiyası özü dağılıb. Yaxud nüvə anbarını qorumaq üçün ordunun Bakıya çağırılması azadlıq, istiqlaliyyət savaşına çıxdılar və mübarizəyə başladılar, nəticədə Sovet imperiyası dağıldı. 20 yanvar isə Azərbaycan xalqının mübarizəsini qırmaq, gözünü qorxutmaq üçün törədilmişdi. Nüvə anbarını qorumaq iddiası o qədər cəfəng bir şeydir ki, bununla cəmiyyəti aldatmaq olmaz".

Hərəkatın öncüllərindən olan Sabir Rüstəmxanlı isə bildirdi ki, bu kimi fikirlərin hamısı əsassız məsələdir: "Sovet qoşunları o zaman ancaq Azərbaycan xalqını yatırmaq, xalqın iradəsini qırmaq və ermənilərə hücum etmək niyyəti ilə gəlmişdi. Gəlmişdilər ki, xalq hərəkatını yatırınsınlar, xalqa "dərslər versinlər", sonra da əllərinə bəhanə düşsün, Dağlıq Qarabağ ermənilərə versinlər, ayrı niyyət yox idi. O dövət də olmuşdu, yanvarın 15-16-da; artıq Qorbaçovun Bakıda kəndant saatı elan olunması və ordunun Bakıya yeridilməsi haqqında fərmanını görmüşdük. Qol da çəkilmişdi, Azərbaycan rəhbərliyinin dəvəti ilə artıq Bakıda idilər".

□ **Röya RƏFİYEVA**

Amerika siyasi olimpinin sabiq tanrısı Barak Obama Azərbaycanla əlaqədar öz fikrini, mövqeyini dəfələrlə bildirib. Ağ Evin təzə sahibi Donald Trampın dodaqlarından "Azərbaycan" kəlməsinin qopması faktı isə hələ də öz zamanını gözləməkdədir. Ancaq əgər biz Amerikanın Azərbaycana qarşı əsl, həqiqi mövqeyini öyrənmək istəyiriksə, görək bu tanrılara çox da fikir verməyib, bütün diqqətimizi Hollivud kinematografına yönəldək.

"Bu kinematograf nə vaxtsa "Azərbaycan" kəlməsinə gücnə-gücnə dilinə gətiribmi, görəsən" sualına cavab axtara-axtara gəlib çıxdım rejissor Mimi Lederin 1997-ci ildə lentə aldığı "Sülhməramlı" (ingilizcə "The Peacemaker") bloqblaster filminə. Corc Klunu, Nikol Kidman kimi tanınmış kino aktyorlarının iştirakı ilə çəkilmiş bu filmde səhri Hollivud dünyası, şəhvet dolu dodaqlardan, mənəcə, ilk dəfə tam səmimi olaraq "Azərbaycan" kəlməsinə qaçırıb.

Filmin ssenari müəllifi kimi üç nəfərin adı çəkilirdi üçün indi bilmək olmur "Azərbaycan"ı bu filmin baş, ancaq məni qəhrəmanına kim çevirib - Lesli Kokbern, Endrü Kokbern, yoxsa Maykl Şifer? Düzü, bu o qədər də vacib deyil indi. Gəlin indi bütün diqqətimizi filmin baş sjeti üzərində cəmləyək. Görək bu filmin, necə deyərlər, qarnının qurdu nədi, kimdi?

Ssenariyə görə, köhnə, istifadə müddəti bitmiş atom bombalarını daşıyan xüsusi qatar Güney Uralın Kartali stansiyası yaxınlığında qəfil qezyaya uğrayır. Yaranmış qorxunc partlayış nəticəsində minlərlə dinc sakinin ölümü Vaşinqtonun diqqətini özünə çəkir. Pentaqonda bu xəbər lap elə bəribaşdan tam şübhə ilə qarşılanır. Xüsusi superagentlər - fizika üzrə alim Culiya Kelli, polkovnik Tomas Devo, partlayışın sirlərini öyrənə-öyrənə rus generalı Aleksandr Kodorovu izinə düşür. Bəli olur ki, amansız general nüvə başlıqlarını beynəlxalq terror qruplaşmalarına satmaq naminə, bax, bu cinayətə əl atıb. Atom başlıqlarını qoruyan mühafizəçiləri yuxuya verərək sonra ucdantutma qətlə yetirib. Sonra dörd yük maşınında bu qorxulu əmanəti görün bir hara... bəli, hara aparmaq istəyib... Azərbaycana... bəli, məhz Azərbaycana.

Azərbaycana gedən avtomobil karvanını təqib edən bu Hollivud cütüyü məcbur qalır Rusiya hava ərazisini pozsun. Rusiya Hava Hücumundan Müdafiə hissələri ilə toqquşmada ixtiyarlarındakı üç helikopterin birini itirən dəstə üzvləri min bir əziyyətdən sonra cinayətkarları neytrallaşdırmağa müyəssər olurlar. Lakin döyüş zamanı atom bombalarından biri təsadüfən yoxa çıxır. Tezliklə bəli olur ki, cinayətkarlar arasındakı bir serb vətəndaşı bomba qoltuğunda Nyu-Yorka gəlib çıxıb. NATO bombardmanları zamanı Yuqoslaviyada öz bütün yaxınlarını - oğlunu, qızını itirmiş bu bədbəxt indi Amerikaya qarşı hər cür cinayətə hazırdı.

Film "Happy end" yeni "Xoşbəxt sonluq" kadrlarıyla bitir lap axırda. Başdanxarab yuqoslav öldürülür. Son səhnədə Nikol Kidmanla Corc Klunu dodaqlarını öpüşdürüb, atom bombalarının Azərbaycanı daşınması na qəti icazə vermirlər.

Amerikanın Azərbaycanda məxfi atom bombası əməliyyatı - sensasion faktlar

ABŞ Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsinin yayılan gizli dosyalarında ölkəmizlə bağlı şokedici məlumatlar var; 20 Yanvar olayları ərəfəsində Bakı ətrafındakı atom anbarlarına hücum edildiyi məlumatlarını Pentaqona ona görə ötürüblərmiş ki...

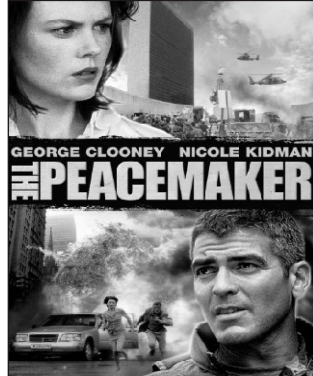
Düzü, son zamanlara kimi mən "Sülhməramlı" filminə şübhəylə baxar, bu kino sjetinin uydurma olduğuna inanardım. Lakin ötən həftə Amerika Dövlət Departamentinin dəşifrə etdiyi məxfi sənədlərlə tanışlıqdan sonra, mövzu ilə əlaqədar fikrimi dəyişməyə məcburam. 1990-cı il 20 Yanvar faciəsinə yeni baxış bucağından nəzər yetirməyə səsləyən həmin məxfi sənədlə indi siz də tanış olsanız, eynən mən kimi düşünersiniz. Dövrü mətbuatda görün bu sənəd barədə nə deyilir:

"ABŞ-ın Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsi (MKI) bir milyona yaxın məxfi sənədi ictimailəşdirib. Onlarla ilkin tanışlıq göstərir ki, MKI-nin zəngin arxivində SSRİ-nin dağılması ərəfəsində o vaxtkı Sovet Azərbaycanının həyatına dair də məxfi sənədlər var. "CIA-RDP99-01448R00040 1660042-6" nömrəli həmin sənədlərdən biri 31 may 1991-ci il tarixində qeydə alınıb. Bu sənəd əslində "The Washington Times" qəzetində SSRİ-də nüvə silahının vəziyyəti haqqında MKI-nin rəhbəri postundan gedən Uilyam Uebsterin mülahizələrinin yer aldığı məqalədən ibarətdir.

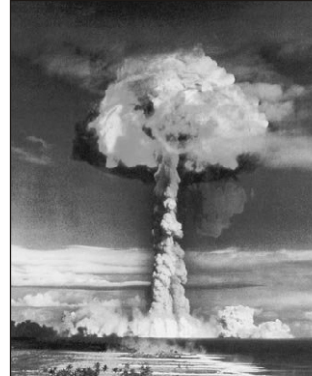
Məqalədə Uilyam Uebster, Kreml rəhbərliyinin öz nüvə silahı üzərində tam nəzarətə malik olmaması ehtimalından narahatlığını bildirib. "Biz onu müşahidə edə bilmədik ki, onlar özlərinə, artıq əvvəllər olduğu kimi, əmin deyillər. Bu, öz növbəsində, bizim etibarımızın səviyyəsini aşağı salır... Onlar indi raketlərin düşmən əllərə düşməsi üçün özlərinə vacib olan tədbirlərlə bağlı variantlar üzərində işləyirlər", - deyərək məqalədə MKI direktorundan sitat gətirilir.

Uebster məqalədə maraqlı fakta istinad edir. Deyir ki, 1990-cı ilin yanvarında sovet qoşunları Azərbaycanın paytaxtı Bakıya, yaxınlığındakı nüvə silahı anbarının müdafiəsi üçün çağırılıb. Cəbbəxanadakı nüvə başlıqları, o vaxt silahlı üsyançıların, yeni bizim Milli Müdafiə Şurası tərəfindən tutulmuşdu guya.

Məqalə müəllifi yenə Amerikanın rəsmi şəxslərinə istinadən əlavə edib ki, insidentin nəticəsi olaraq Sovet İttifaqı nüvə silahını Orta Asiya və Baltıqyanı respublikaların qeyri-stabil rayonlarından çıxararaq daha təhlükəsiz regionlara köçürüb "

Bəli, MKI-nin arxivlərindən çıxmış bu gizli sənəd barəsində danışdıqımız "Sülhməramlı" filminin sjetini demək olar tam təkrarlayır elə bil. Sənədlə film arasında mü-

qayisələr apardıqca Hollivuda hörmət birə beş artdı. Bildim ki, bu kino industriyası mərkəzi boş yerdən, havadan özünə sjet axtarırlardan deyil. Həmişə həqiqi mövzular öz filmlərinin əsasına

lüyə vurub. Görüntü yaradıb, bəs guya aldanıb bu yalana. Bu, MKI-yə imkan yaradıb ki, atom bombasından başlayaraq qara bazara uzanan məxfi zənciri sonuna qədər izləsin. Nəticədə filmə xərclənmiş 85 milyon pul sonra öz lazımı bəhrəsini verib. Cinayət zənciri son halqasına qədər aşkarlanaraq elə öz nüvəsində, beşiyində məhv edilib. Əməliyyatlar Bakıdan başlayaraq sonra Yuqoslaviyada, Çeçenistanda davam etdirilib.

Hə, indi xahiş edirəm, o filmə bir başqa gözlə baxasız. Baxışdan sonra inanıram 20 Yanvar hadisələrinə münasibətiniz bütünülük dəyişəcək.

Atom başlıqlı raketlərin qorunması SSRİ zamanı, elə indi də eyni standartlara tabədi. Təhlükəsizliyi Rusiya Müdafiə Nazirliyinin 12-ci şöbəsi təmin edir. Dünyanın bu nazirliyinin sayında mövzu ilə əlaqədar çox maraqlı məlumatlara rastlayıb, qərara gəldim ki, 20 yanvar 1990-cı ildə bizim millətçilər, yaxud başqaları Bakı ətrafındakı atom silahlarını həqiqətən ələ keçirməyə bir neçə cəhd göstərilib. Həmin məlumatları indi sizin diqqətinizə çatdırıram: "1989-cu il Gürcüstan, 1990-cı il Azərbaycan hadisələri, atom silahının saxlanıb qorunması prosesinə ciddi əlavələr edilməsini tələb etdi. O zaman Bakı ətrafındakı belə bazaların biri millətçilərin hücumuna məruz qalmışdı. Bazadakı zabit heyəti üzvlərindən biri, o vaxt həttə millətçilər tərəfindən əsir də götürülmüşdü. Baş Ordu Qərargahı o vaxt əmr verdi ki, atom bazalan ətrafında sənədlər qazılsın. Dotlar tikilsin. Nəticədə təhlükə sovuşdu".

Dediklərim sizə nağıl görünməsin deyərək məlumatı elə rusca da təkrarlamamaq məcburam. Buyurun baxın - MKI-nin dedikləri bu sənədlə bir daha təsdiqlənir.

"Sobitje 1989 q. v Qruzii i 1990 q. v Baku siljno aktivizirovali gtot proüess. V çastnosti, na okraïne stoliüi Azerbaydçana odno iz ederno-texniçeskix podrazdeleniy podverqloş v tot period napadeniö naüionalistov. Dace komandir eqo popal v plen k boevikam. "Matçastöğ" toqda v pe-restrelke udalosğ otstoötğ - zablaqovremnenno, soçlasno direktive Qenştaba, bili otnti okopi i vistroeni doti (çeqo ne imelosğ vo mnoqix druqix çastex)".

Necə deyərlər "no comment". Yeni bu məlumata şərh vermək əbədi. Lazım deyil...

Hələlik bu qədar.

P.S. "Atom bombası", "bioloji, kimyəvi silah" mövzularından Suriyanın, İraqın işğal zamanı gen-bol istifadə edildi. O baxımdan, "Bakıda atom bombası olub" iddiasının da dezinformasiya olduğu mümkündür. Görünür, SSRİ rəhbərliyi o vaxtlar Azərbaycana qoşun yeridib, dinc əhalini qırmasına Qərbin kəskin reaksiya verə biləcəyini hesabladığı üçün öncədən bu cür "arqumentlər" hazırlayıb.

□ **Həmid Hərisçi**

Ölkə başçısının imzaladığı "Məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslər üçün vahid aylıq müavinətin müəyyən edilməsi haqqında" fərman müzakirələrə səbəb olub. Bəzi ictimaiyyət nümayəndələri bunu müsbət qarşılasalar da, eyni fikri bölüşməyənlər də az deyil. Fərmanda söhbət məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslər üçün yemək xərcləri müavinəti, habelə kommunal və digər xidmətlər üzrə dövlət büdcəsindən ödənişlər əvəzinə vahid aylıq müavinətin ödənilməsindən gedir.

Bunun üçün hökumət bu ilin 1 yanvar tarixindən hər bir məcburi köçkün və onlara bərabər tutulan şəxslər üçün 36 manat məbləğində vahid aylıq müavinəti müəyyən edib. Ekspertlər isə hesab edir ki, kommunal xidmətlərin və ərzaq məhsullarının sürətlə bahalaşdığı bir dövrdə bu ədalətli rəqəm deyil. Çünki bu, müavinətlə həm də məcburi köçkünlər bu ilə qədər adambaşına ay ərzində 150 kVt/saat elektrik enerjisindən, qış aylarında 45 kubmetr, yay aylarında 25 kubmetr olmaqla, təbii qazdan pulsuz istifadə etmək hüququndan da məhrum ediliblər. Bütün bunları nəzərə alsaq, verilən fərmanın məcburi köçkünlərin həyatına necə təsir edəcəyi mübahisə doğurur.

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Vahid Əhmədov sözügedən fərmanın verilməsini düzgün addım adlandırır: "Cənab prezidentin verdiyi bu fərman tamamilə düzgündür. Biz Milli Məclisdə dəfələrlə bu barədə məsələ qaldırdıq. Çünki vəsaitlər "Azəriqaz"a, "Azərişiq"a, "Azərsu"ya yönləndirilirdi. Həmin vəsaitlərin ödənilməsində problemlər yaranırdı. Ancaq indi birbaşa ünvanlı yardım ve-

riləcək. İnsanlar biləcək ki, bu ay 36 manat alacaq. Burada həqiqət öz yerini tapacaq.

Məcburi köçkünlərlə bağlı məsələ əvvəl-axır öz yerini tapmalı idi. İstər "Qaçqınkom" rəhbərliyi, istərsə də rayon rəhbərləri birləşib bu siyahı təzələməli idilər. 25 ildir ki, bu söhbət davam edir. Bu müddət ərzində yeni nəsil yetişib. Bizdə isə məcburi köçkünlərin köhnə siyahısı qalıb. Onlar dəyişdirilməlidir. İndi Azərbaycanda elə məcburi köçkünlər var ki, ev-əşikləri, hər cür şəraitləri, vəzifələri var, ancaq hələ də o statusa malikdirlər. Bu vəsaiti o insanlar almalıdırlar ki, həqiqətən ona ehtiyacları var. Ancaq bəzi köçkünlər var ki, hökumətdən aldıkları evi kirayə veriblər, başqa yerdə evləri də var".

Deputatın sözlərinə görə, məcburi köçkün statusunda qalan insanların siyahısı və onlar haqqında məlumatlar dəqiq müəyyənəlməlidir: "Qaçqınkom" və rayon icra hakimiyyətləri nəzərə alınmalıdır ki, ötən 25 il ərzində ölkədə vəziyyət kəskin dəyişib. İnsanlar işlə təmin olunublar, özlərinə ev alıblar, maddi vəziyyətləri düzəlib. O siyahı dəqiqləşdirmək lazımdır ki, dövlət məcburi köçkün statusu altında ki-

"Məcburi köçkünlərlə bağlı fərman tamamilə düzgündür"

Vahid Əhmədov: "Bu vəsaiti o insanlar almalıdır ki, həqiqətən ona ehtiyacları var; ancaq bəzi köçkünlər var ki, hökumətdən aldıkları evi kirayə veriblər, başqa yerdə evləri də var"

Vahid Əhmədov

mə gəldi vəsaitlərini xərcləməsin. Bu məsələlər prezidentin fərmanında öz əksini tapıb. Bu, vaxtında verilmiş bir fərmandır. Ünvanlılığı təmin edəcək, insanlar həmin 36 manatı alacaq, qaza, işığa və ya digər ehtiyacları ödəyəcəklərini özləri müəyyən edə bilərlər.

Məcburi köçkün uşaqlara şamil olunan təhsillə bağlı güzəştlərə toxunulmayıb. Həmin qərar olduğu kimi qüvvədədir.

Burada söhbət yalnız xidmətlərdən gedir".

İqtisadçı ekspert, Demokratiya və Rifah Hərəkatının sədri Qubad İbadoğlu isə hesab edir ki, bir çox məcburi köçkünlər üçün vahid aylıq müavinət onların maddi durumuna mənfi təsir edəcək: "Böhran və müharibə dövründə belə qərar verən hökumət onun risklərini də gözləməli almalıdır. Hər bir sivil dövlətdə

aztəminatlı və həssas qrupların qayğısına qalmaq üçün müxtəlif sosial, kommunal, nəqliyyat, tibbi, təhsil güzəştləri tətbiq edilir. Burada məqsədlərdən biri onların yaşayışını minimum səviyyədə təmin etmək olsa da, digəri də cəmiyyətdə təhlükəsizlik üçün potensial riskləri aradan qaldırmaqdır. Tarix göstərir ki, yoxsullar və yaşayış təminatı bir çox ölkələrdə xüsusilə də böhran dövrlərində aztəminatlı və həssas qrupların sosial təminatı əlavə dəstək paketləri hesabına daha da gücləndirilir. Çünki böhranın daha çox "vurduğu" təbəqə yoxsullardır. Belə ki, böhran dövründə genişlənən struktur və tsiklik işsizliyin "qurbanları" daha çox belə qrupların təmsilçiləri olurlar. Azərbaycanda isə əksinə, mövcud hakimiyyət hazırkı böhranın "yükü"nü aztəminatlı

və həssas qrupların üzərinə qoyur".

İqtisadçının sözlərinə görə, 24-25 il bundan əvvəl yurtdan didərgin düşən məcburi köçkünlərin bir ailə üzvünə məxsus evdə məskunlaşması onun bu statusdan məhrum edilməsi üçün əsas sayıla bilməz: "Hazırda müəyyən edilən vahid müavinət hətta yetərli olmasa belə, yalnız kommunal xərcləri deyil, həm də ərzaq xərclərinin də qarşılınması üçün nəzərdə tutulub. Eyni zamanda məcburi köçkün harada yaşamasından asılı olmayaraq kommunal xərcləri ödəmək məcburiyyətindədir. Odur ki, hökumət xüsusilə də böhran və müharibə dövründə, nəinki məcburi köçkünlər, hətta itxaslı şəxslər üçün iş yerlərinin əlçatmaz olduğu indiki şəraitdə belə qərarlara rəvac verərkən onun risklərini də gözləməli almalıdır".

□ **Nərgiz LİFTİYEVƏ**

Dollar 2 manata yaxınlaşır - manat dəyərdən düşmə sürətini artırır

Milli valyutamız dəyərdən düşmə sürətini artırır. Ekspertlər bildirirlər ki, manatın dəyərdən düşməsi iqtisadiyyata ciddi problemlər yaradacaq. Üstəlik, bildirilir ki, Mərkəzi Bank manatı hələ bir müddət də qoruya bilirdi. Yanvarın 25-də Mərkəzi Bankda Dövlət Neft Fondunun da iştirakı ilə hərərac keçirilib. Hərəracda manatın orta çəkili məzənnəsi 1,9052 səviyyəsində formalaşdı.

Ekspert Əkrəm Həsənov məsələ ilə bağlı müsahibə aparaq. O, Mərkəzi Bank, sadəcə, hansısa bir nöqtəni göstəyir: "Manatı müəyyən bir həddə çatdırmaq istəyir. Yəqin dolları iki manata çatdırmaq hədəfdədir. Sürətlə bu məzənnəyə doğru gedir. Ora çatan sonra müəyyən sabitləşmə gözləyirəm. Çünki əslində Mərkəzi Bank aylardır ki, məzənnəni həftədə bir qəpik, iki qəpik artırır. İndi isə son bir neçə həftədə görürük ki,

Ekspertlər bildirirlər ki, Mərkəzi Bank istəsəydi, buna yol verməyə bilirdi...

çox sürətlə artır. Biz il 1,76 qəpiklə başlamışdıq, artıq 1,90-ı keçib. İlin əvvəlindən bu yana 14 qəpikdən çox bahalaşma olub, devalvasiya baş verib. Hamımız başa düşürük ki, Mərkəzi Bank istəsəydi, buna yol verməyə bilirdi. Bunun üçün sadəcə kifayət qədər daha çox bazara dollar çıxarmaq lazımdır. Amma görünən odur ki, Mərkəzi Bank artıq valyuta ehtiyatlarının azalması ilə barışmaq istəmir. Dollar ehtiyatını ucuz satmaq istəmir. Buna görə də dolların məzənnəsi arta-artı gedir. Amma mən gözləyirəm ki, müəyyən həddə çatandan sonra o, dayanacaq, müəyyən sabitləşmə baş verəcək. Amma yenə də bu, heç nəyi dəyişmir. Bu gün hərəracda məzənnənin 1 manat 90 qəpiyi keçməsi o deməkdir ki, banklar təxminən iki manata dolları satmağa başlayacaq-

lar. Bu, artıq o deməkdir ki, 1 dollar 2 manata çatdı. Çünki vətəndaşlar və vətəndaşlar məhz həmin məzənnə ilə dolları əldə edəcəklər. Banklara dollar borcu olanlar məhz bankın elan etdiyi məzənnə ilə borclarını ödəyəcəklər. Belə bir proqnozda qalırıq, bu il 1 dolların 2 manat 50 qəpiklə başa vurması çox böyük uğur ola bilər. Ancaq ehtimal

edirəm ki, dollar 2 manat 50 qəpikdən də baha olacaq. Prinsipcə, keçən ilin son aylarından bunu ehtimal edirdik".

Ekspert Natiq Cəfəri isə 1 dolların 1,90 manatı ötməsini tələskənlik adlandırır: "Neft də kəskin düşməyib, neçə vaxtdır ki, 55 dollar civarındadır, sizə nə olub ki, bu qədər tələsirsiniz? Bir günə də 5 qəpik məzənnə artar? Oynama-

ğın vətəndaşlarla, bizneslə, bank sektoru ilə. Məzənnənin inzibati olduğunu elan edin. Bəli bir həddə, məsələn, 2 manat həddində məzənnənin, heç olmasa, bir müddət, 6 ay sabit qalacağına söz verin, olsun-bitsin. İş adamları da, vətəndaşlar da önünü görə bilsinlər. Sizdən "tam və ya, yarımcıq üzən məzənnə rejiminə", keçən olmaz, bu mümkün deyil, alt yapı yoxdur, 3 ildir bunu sizlərə deyirik, anlamırsınız".

Qeyd edək ki, ekspertlər manatın ucuzlaşmasının qaçılmaz olduğunu vurğulayıblar. Ekspertlərin fikrincə, bu dəyərdəndüşmə valyuta gəlirlərimizin və neft hasilatımızın azalması ilə bağlıdır. Eyni zamanda ölkə iqtisadiyyatında baş verən iqtisadi böhranla da bağlıdır. Azərbaycana dollar az gəlir və az olan bir şeyin də qiyməti qalxmaldır. Eyni zamanda, ölkənin valyuta ehtiyatları da azalıb. Ekspertlərin fikrincə, yaxın aylarda bir dollar iki manatı vurub keçəcək. Onların sözlərinə görə, Neft Fondu bu il Mərkəzi Banka makroiqtisadiyyatda sabitliyi təmin etmək üçün 7 milyard 500 milyon həcmində pul ayrılıb. İstənilən halda bu pul cəlb edilərsə də, manatı devalvasiya gözləyir. Devalvasiyanın da baş verməsi bahalaşmaya səbəb olacaq. Bahalaşma isə Azərbaycanın əksər məhsulları özünün istehsal etmədiyinin, dollarla xaricdən aldığından nəticəsidir. Həm

əhalinin, həm də sahibkarların külli miqdarda xarici valyutalarla borcları var. Təbii ki, dolların məzənnəsi artıqca onların bu borcu qaytarma ehtimalı azalır".

Ekspertlər manatın dəyərdən düşmə sürətinin neftin qiymətinin 80-90 dollara qalxacağı təqdirdə, mümkünüyünə diqqət çəkirlər. Üstəlik, yəni neft faktorunu ixracatın artırılması, investitorların ölkəyə gətirilməsi kimi məsələlərlə bağlı tədbirlər görülməyə, hələ uzun müddət belə vəziyyətin olması qaçılmazdır. Yeganə çıxış yolu ixracatın həm həcmi, həm də çeşidliliyini artırmaqdır. Xarici investitorlar üçün də cəlbədiçilərini irəli sürmək lazımdır. Onlar öz valyutalarını gəldikləri ölkəyə yatırırırlar ki, bu da ölkədə milli valyutanın, manatın dəstəklənməsinə səbəb olacaq. Çox qısa vaxtda dəyişikliyin olması gözlənilən deyil, çünki neftin qiymətinin daha da enməsi müşahidə oluna bilər. Ona görə də bu il ərzində manatın dəyərdən düşməsi müşahidə olunacaq".

Banklar Assosiasiyasının müdiri Zakir Nuriyev isə toplum.tv-ye açıqlamasında manatın üzən məzənnə rejiminə keçdiyini və buna görə də baş verənlərin normal olduğunu deyir: "Manatın gələcək taleyi haqqında isə onu deyə bilərik ki, manat üzən məzənnə altında öz kursunun artması və azalması şərti ilə üzümə davam edəcək".

□ **RÖYA**

"Yeni həyat" kolxozundan mənzərələr

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Uşaq "Azərbaycan dili" fənninə aid, məktəbin tövsiyəsi ilə öz pulumuza aldığımız test kitabını götürüb sual verir: "Ata, burda kolxoçu sözünün hecalara ayrılmasının hansı düzgündür, onu soruşur. Sənə, cavabı düz yazmışam?" Qulağıma inanmadım. Çünki uşaq 2-ci sınıfta oxuyur. Azərbaycanda axırıncı kolxozları da 20 il qabaq - 1990-cı illərin ortalarında ləğv edilmiş, guya yerində özəl təsərrüfatlar qayırmış. Bəs bu kitabı cizməyə edən adamlar 2017-ci ildə 7 yaşlı uşağa "kolxoçu" sözünü hecalara ayırmağı niyə öyrədir ki? Başqa söz tapılır? Ya bizim təhsil sisteminin kolxoz quruluşunda qalmasına işarə edirlər? "Bəxti üzüyü" filmindən bir səhnə yadıma düşdü. Orda pioner qalstuklu bağlanmış məktəbliyə kimsə deyirdi: "Bu nədir bağlamışın boğazına? Zastoy qızı zastoy!"

Hərçənd ola bilər məktəblilərin pambıq yığımına cəlbə üzrə dövlət proqramına yardım üçün kolxoz quruluşu indiki uşaqlara da aşılanır. O köhnə və müdrik reklamda deyilən kimi, "biz baş həkimlə bir-birimizi işarələrdən anlayırıq".

Gəlib bizə ürcah olanlar, bizi tapanlar da biz ağılda olur. Həmrəng olmasalar da, həmxiyyətlər çıxırlar. Latviyanın bir keçmiş prezidenti var, adı Vayra Vike-Freyberq kimi uzun, çətin tələffüz olunan isimdir. Bu qadın bizim yapistlərin əziz-xələf dostlarından biridir, düz, dostluğun kökünü bilmirəm, mümkündür nəse korrupsiya projesində bir olublar, indi də şerikli firıladaqları vardır. Sözümdə bunda deyil.

Yaxınlıq o qədərdir ki, Vayra xala həftə səkkiz, o doqquz Bakıya gəlir. Hətta yapistlər onu Beynəlxalq Nizami Fondu adlı əlləm-qəlləm, nə işlə məşğul olduğu bilinməyən bir təşkilata həmsədr də qoyublar. Guya bu Nizami Fondu nəse ədəbiyyat-zad işi, humanitar projələr görür, ancaq əsas məqsəd yapistlərin xaricdə lobbisi rolunu oynamaqdır. Bir neçə avara xarici dövlətin əski nazirini, prezidentini-filanı bu təşkilata yığıblar, illik paylarını verib, özləri üçün oynadırlar. Olsun. Nə işimizə qalıb, Azərbaycanın sərvətləri bizim deyil ki? Kimə verirlər, yaxşı eləyirlər. Bunlar yeyib doyublar. Bizim Qarabağ dərdimiz var. Qoy millətdə ruh yaşasın. Soğan əkin.

Uzun sözün qıssası, hazırda Latviyada korrupsiya ilə mübarizə idarəsi bu Vayra xanımın bir ekzotik görməmişliyini araşdırır. Yazım, oxucularımız da bilsin, çünki çox azərbaycanlıları bir hərəkdir: Vayra xala Rıqadakı qədim və prestijli ərazi sayılan qəbristanlıqda özünə qəbir yeri alıbdir! Necə ki, bizdə bəzi nazirlər ən yaxşı halda at oğrusu olmuş atasını, ən böyük əmək fəaliyyəti yun çırpmalı olan anasını 2-ci Fəxri xiyabanda-filanda dəfn etdirir, sonra həmin qəbrin yanında da özünə yer tutub bron edir - bax, eynilə bu cür iş görübdür. Korrupsiya idarəsi də bunu araşdırır ki, Vayra xala qəbir yerini neçəyə alıb, kimdən alıb və saire.

Vayra xala 10 ilə yaxın Latviyanın prezidenti olubdur. Bundan qabaqki bütün ömrünü isə Kanadada keçiribdir. Bəs indi bu niyə özünə sağ ikən qəbir yeri tutur? Məncə, səbəbi Bakıya çox gəlib-gətməyidir. Belə şeyləri bizdən öyrənibdir. İstəmir öləndən sonra meyiti ortada qalsın. Həmçinin qəşəng, mənzərəli yerdə basdırılsın ki, zəhmətkeşlər desin bu nə lotu adam olubdur...

İrlandiyada isə Bakıdakı Avropa oyunlarında qızıl medal almış bir bokscunu məhkəməyə veriblər. Bu irlandiyalı spirtli içki içib asayışı pozmaqda, ətrafdakıları təhqir etməkdə, hədələməkdə suçlanır. Gördüyünüz kimi, bu qardaşın ittiham buketi, cinayət çələngi də tam bizimkidir, adını Maykl O Reyli yox, Mikayıl müəllim yazsan elə bilərsən Nərimanovda 16-cı bölmənin uşaqları tutublar. Kim bilir, bəlkə Maykl müəllim də Bakıya gəlib-gedəndən sonra tərbiyəsi pozulubdur, gül kimi idmançı imiş.

"Gül kimi" yazdım yadıma düşdü. Sovet vaxtı kolxozlara əcəb tragikomik adlar qoyulurdu. Məsələn, mənim yadıma gəlir, uşaq vaxtı Beyləqanda (Jdanov idi adı o zaman) yaşayan əmimgilə qonaq getmişdim, səhərə qədar ağcaqanad mənə yemişdi. Kəndin yolu yox, suyu daşdan süzüb içirdilər, pambığa vurulan əcaib dərmanlar insanları boğur - qıssası, tam bir cəhənnəm mənzərəsi. Ancaq kolxozun adı "Mayak" idi! Qonşu kəndinki isə deyəsən, "Şəfəq" idi.

İşğalçı ölkənin 2017-ci ilə bağlı boşa çıxan sifəsi

Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrovun Qarabağla bağlı məlum açıqlaması nəzərə alınmazsa, 2017-ci ilin yanvarı Ermənistan üçün yetərinə uğursuz sayıla bilər. Söhbət təkcə siyasi-diplomatik meydanı düşmən tərəfin fiasko olan cəhdlərindən getmir. Məsələ həm də ondadır ki, hələ başa çatmamış yanvar ayında işğalçı tərəf rekord sayda (7) hərbi itirib.

Əslində Rusiya baş diplomatının məlum fikirləri arasında "işğal altındakı ərazilər qaytarılmalıdır" ifadəsi də yer alıb ki, bunu da artıq erməni təhlilçiləri özləri Rusiyanın Ermənistanı işğalçı qismində tanıması kimi təqdim edir. Bu xüsusda siyasi şərhçi Tevos Arşakyanın imzası ilə yayımlanan məqalə diqqət çəkir.

Məqələdə rəsmi Bakının diplomatiyası Ermənistan hakimiyyətinə nümunə göstərilir (publik.az). Müəllif yazır ki, 2017-ci ilin başlanğıcında Ermənistan diplomatiyası iki ağır məğlubiyyətlə üzləşib: "Birinci məğlubiyyət Sergey Lavrovun mətbuat konfransında səsləndirdiyi fikirlər idi. Çoxları Lavrovun Bakıya qarşı çıxış etdiyini deyir və bunu İrəvanın qələbəsi kimi təqdim edir. Halbuki, Lavrov "işğal edilmiş ərazilər qaytarılmalıdır" deməklə Ermənistanın işğalçı olduğunu elan etdi. Yeni strateji müttəfiqimiz Rusiya bizi işğalçı hesab edir".

Erməni siyasi icmalçı İrəvanın diplomatiyasının ikinci məğlubiyyəti kimi Qarabağa qanunsuz səfər etmiş blogger Aleksandr Lapşinin həbsini göstərib. Yeri gəlmişkən, Belarus Baş Prokurorluğu onun ekstradisiyası haqda qərarı yanvarın 19-da çıxarıb. Bu gün - yanvarın 26-da isə Minsk Şəhər Məhkəməsi bloggerin həmin qərardan verdiyi apelyasiya şikayətinə baxacaq.

"Bakının tələbi ilə o, Belarusda həbs olundu, sonra Azərbaycan prezidentinə üzrxahlıq məktubu yazdı. Məktubda Lapşin məsuliyətsiz hərəkətlərinə görə üzr istəyirdi. Ermənistan isə bu məsələdə heç nə edə bilmədi və susdu", - deyər məqalə müəllifi qeyd edir.

Ancaq Lapşin Azərbaycan prezidenti tərəfindən əfv olunsada belə, artıq məsələdə Azərbaycan diplomatik-təbliğati qələbəsinə qazanıb. "Lapşin insident"i ilə işğalçıya, separatçılara, onların Qarabağ təbliğatına ciddi zərbə vurulub...

"Qara yanvar"ın İrəvan üçün bəd sürprizləri bununla da bitmir. Ermənistanə növbəti diplomatik sille Fransanın Strasburq şəhərindən - Avropa Şurası Parlament Assambleyasından (AŞ PA) gəlib. Artıq məlumdur ki, erməni deputatların və lobbichilərin dəridən-qabıqdan çıxmasına rəğmə, qurumun qış sessiyasında Ukraynanın AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbəri, AŞ PA-nın Mədəniyyət, Elm, Təhsil və KİV Komitəsinin sədri Volodimir Arşevinin hazırladığı "Avropada jurnalistlərə və mətbuat azadlığına qarşı hücumlar" adlı hesabatı təsdiqlənib.

Hesabatda Gürcüstan və Moldovanın separatçı əraziləri ilə yanaşı, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ ərazisi separatçı qüvvələrin nəzarətində olduğundan burada mətbuatın vəziyyətinin qiymətləndirilməsinin mümkünsüzlüyünə dair qeyd edilən 9-cu müddəə da erməni nümayəndə heyətinin etirazlarına rəğmə, təsdiqlənib. AŞ PA üzvləri hesabatın 9-cu

İrəvan üçün "qara yanvar" - rekord canlı itki, diplomatik fiaskolar, Strasburq sillesi...

Ermənistan təzə ilin ilk ayındaca Qarabağ cəbhəsinin bütün istiqamətlərində Azərbaycanın "yaylım atəşləri"ne tuş gəlib; düşmənin cəhdlərinin boşa çıxdığını erməni şərhçilər də etiraf edir; bu gün isə Lapşinin ekstradisiyası ilə bağlı kritik gündür - gözlər təzədən Belarusda...

bəndini olduğu kimi - yeni Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın ərazisi və bu bölgənin erməni separatçıların nəzarətində olduğunu qəbul ediblər. Beləliklə, qurum bir daha özünün əvvəlki qətnamələrinə sadıq qalaraq, Dağlıq Qarabağı Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi kimi təsbit edib.

Nəhayət, erməni təbliğat məşinına başqa bir zərbə Avropa Şurasının baş katibi Tyorbörn Yaqlanddan gəlib. Yaqland plenary iclasda Xankəndi həbsxanasında üç ildir qanunsuz şəkildə saxlanılan azərbaycanlı girovlar - Dilgəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin azad olunmasını tələb edib. O, eyni zamanda onların Azərbaycana qaytarılmasının əlamətdar bir jest ola biləcəyini söyləyib. Bundan əlavə, Yaqland 29 dekabrda tərəflər arasında baş vermiş silahlı insident zamanı qətlə yetirilən azərbaycanlı əsgərin meyitinin qaytarılması məsələsinə bir daha qaldırıb.

"Qara yanvar"ın İrəvan üçün digər bir neqativ sürprizi isə Bakı Sülh Platformasına qoşulan ermənilərin sayının yanvar ayında daha sürətlə artması hesab oluna bilər. Beləcə, Ermənistan təzə ilin ilk ayındaca Qarabağ cəbhəsinin bütün istiqamətlərində (temas xəttində, təbliğat meydanlarında) Azərbaycanın "yaylım atəşləri"ne tuş gəlib.

Ən prinsipli məqam odur ki, illərdir beynəlxalq hüquq norma-

larını ayaqaltı edən, Dağlıq Qarabağdakı separatçı qurumu beynəlxalq hüququn subyekti qismində dünya birliyinə sınımağa çalışan düşmən ölkəyə bu ayda AŞ PA timsalında bir daha yeri göstərilib, beynəlxalq hüquqa sayğıya dəvət edilib, Azərbaycanın ərazi

bütövlüyünün təsbit edildiyi və hüquqi qüvvəyə malik daha bir mütəbər sənəd ortaya çıxıb. Bu, o deməkdir ki, Ermənistanı işğalçı imicindən qurtulub status-kvonu rəsmiləşdirmək ona heç cür müyəssər olmur. Olmayacaq da...

□ Analitik xidmət

"SOCAR Ukrayna" əsassız olaraq tenderdən uzaqlaşdırılıb

Ukraynanın Antiinhisar Komitəsi əsassız olaraq "SOCAR Ukrayna" MMC-ni Dövlət Ehtiyat Agentliyinin keçirdiyi tenderdən uzaqlaşdırıb. "APA-Economics" xəbər verir ki, bunu Dövlət Agentliyinin rəhbəri Vadim Mosiyçuk bildirib.

Tender reaktiv mühərriklər üçün 6 ton yanacaqın alınmasına dair keçirilir. Alınacaq yanacağın ümumi dəyəri 126 mln. Ukrayna qırvansı təşkil edir.

Onun sözlərinə görə, tenderdə iştirak üçün "SOCAR Ukrayna", "VOG Aero Jet" və "Ukr Petrol" şirkətləri müraciət edib. "Ukr Petrol" şirkətinin müraciəti qeydə alınmayıb və şirkət Antiinhisar Komitəsinə şikayət ünvanlayıb. Antiinhisar qurumu isə SOCAR-ın törəməsinə tenderdən uzaqlaşdırıb, əvəzində "Ukr Petrol" şirkətinin tenderdə iştirakına icazə verib.

"Antiinhisar Komitəsi qərarını bununla izah edib ki, tenderdə iştirak üçün "SOCAR Ukrayna"ya verilən bank ərizəsində şirkətin adı rus dilində yazılıb. Halbuki 104 vərəqlik sənəd sırf Ukrayna dilində tərtib olunub", - deyər V. Mosiyçuk bildirib.

Onun sözlərinə görə, Dövlət Ehtiyat Agentliyi Antiinhisar Komitəsinin qərarına sət reaksiya verəcək.

ABŞ-dakı səs-küylü prezident seçkilərinin ardından indi də dünyanın diqqəti Almaniya yönəlib. Sentyabrın 24-də bu ölkədə keçiriləcək parlament seçkilərindən sonra kansler dəyişikliyinə olacağı barədə fikirlər meydana çıxıb. Artıq Almaniya Sosial Demokrat Partiyasının kansler postuna namizədi açıqlanıb. Bu, Avropa Parlamentinin keçmiş sədri Martin Şultsdur. Şultsun seçkilərdə daha şanslı olduğu deyilir.

da bir sağ-milliyətçi rüzgarı əsir. Merkelin miqrant siyasəti ilə almanların bəzi hissəsi narazı qalsa da, düşünürəm ki, yene sağlar qalib gələcək. Kreml çalışacaq seçkiyə təsir etsin. Məsələn, hansısa partiyalara, KİV-lərə, QHT-lərə maliyyə dəstəyi versin və ya hakər hücumları təşkil etsin. Amma bilavasitə vətəndaşların səsverməsinə müdaxilə edəcəklərini düşünmürəm. Çünki ABŞ-dan fərqli olaraq, Almaniya seçki mexanizminə müdaxilə etmək daha çətin dir. Almaniya parlamentar və proporsional sistem olduğu üçün seçki daha

qədər çətin rəqib olacağını göstəricisidir. Şults Almaniya və Avropada tanınmış siyasətçidir, amma Merkelin də kansler olduğu müddətdə dünya siyasətinin önəmli simalarından birinə çevrilməsi danılmaz faktır. Avropa Parlamentinin keçmiş sədrinin Almaniya kanslərinə məğlub olacağını düşünürəm. Almaniya Avropanın birinci, dünyanın ikinci iqtisadiyyatıdır. Bu nailiyyətin ən azı bir hissəsi Merkelin sağ iqtidarının dövrünə yazılır. Bu uğurdan göstərici kimi seçki marafonu zamanı sağlar istifadə edəcək".

AXCP sədriyinə sabiq na-

rə ciddi müdaxilələri var. Rusiya son on ildə siyasi və iqtisadi maraqları üçün ciddi əks siyasi həmlələr etdi. Avropada olan siyasilərlə, partiyalarla ciddi əməkdaşlıqlar etdilər. Artıq Avropa dövlətlərinin çoxunun parlament və hökumətlərində Rusiyanın dostları var. Xüsusilə sollar bu əməkdaşlıqda həvəsli dirlər. Rusiya slans qazının sənayedə istifadəsinin zərərli olması ilə bağlı ictimai rəy formalaşdırmaqla iqtisadi maraqlarını qoruyur. Bunun üçün ekologiya ilə məşğul olan QHT-lərə ciddi iş qurub, vəsaitlər xərcləyirlər. Avropanın sənaye mərkəzi

ABŞ global ambisiyalarından əl çəkəcəkmi?..

Hüseyinbala SƏLİMOV

Tarixə baxanda elə həqiqətən də görürsən ki, hər bir şey spiralları xətt üzrə baş verir - bir müddət keçəndən sonra proseslər əvvəlki vəziyyətə olmasa da ona oxşar hala qaydır.

ABŞ yaranandan onun bölgə və dünya siyasətində iştirakı bu ölkənin siyasi elitasının əsas müzakirə predmeti olub. Xüsusən də dünyadakı proseslərə qatılmaqla bağlı mübahisələr az qala əsrlərlə davam etmişdi. Sonda dünyadakı proseslərə qatılmağın tərəfdarları qalib gəldilər və 20-ci əsr həm də dünya siyasətinə ABŞ-in möhtəşəm girişi ilə başladı.

İndi yenidən məsələ aktuallaşıb. Düzdür, böyük müzakirələrə, çəkişmələrə hələ start verilməyib, amma D.Tramp hakimiyyətə gəlişilə yenidən məsələni gündəmə gətirdi...

D.Trampdan digər ölkələr, xüsusən də Rusiya nə gözləyir? Əsas gözlənti odur ki, ABŞ global ambisiyalarından əl çəkəcək.

Xüsusən də Kreml hesab edir ki, D.Tramp bunu edərsə o halda ən azı bir qitədə məsələ həll olacaq - Avropanın liderliyinə son qoyulacaq...

Amma olacağı bütün bunlar?.. Bu məsələ haqqında çox yazılır və danışılır. Hər öz təxminlərini geniş auditoriya ilə bölüşməyə tələsir. Bizə gəldikdə isə əvvəlcə bir məsələni qeyd etmək istərdik. Bu günlərdə Rusiya telekanallarının birində növbəti siyasi şou göstərirdilər. Maraqlı bir detal diqqətimi çəkdi. "ABŞ-in global ambisiyalarından əl götürməsi Rusiya nə verəcək?" sualına adətən uzun-uzadı çətinçiliyi ilə seçilən və həmişə başqalarına danışmağa imkan verməyən V.V.Jirinovskinin cavabı nə qədər təəccüblü olsa da çox qısa oldu. O, "SSRİ-ni bərpa edəcəyik!" dedi...

Güman edirəm ki, burada izafi yozumlara və kommentariyalara elə bir ehtiyac yoxdur, hər şey çox birmənalı ifadə olunub...

Ona görə də "Bu adama nə olubdur? Niyə bunu ABŞ-in dünyada lider kimi qalıb - qalmaması bu qədər narahat edir?" deyərək mənə qınamayın. Ona görə narahatam ki, SSRİ-nin bərpa olunmasını istəmir və təlaşla Rusiyanın hərəkətlərini izləyirəm...

Bilirsiniz, ABŞ-in dünya siyasətində iştirakının "dürlü" tərəfləri haqqında çox danışmaq olardı. Etiraf edirəm ki, burada çox mübahisəli məqamlar var. Hətta məşhur "İnsan haqları diplomatiyası" doktrinasının da tamamilə fərqli məqsədlərə xidmət etdiyini demək olar və deyim ki, bu tamamilə əsassız da olmaz...

Amma ABŞ bizə nə verdi? Bizim, eləcə də dünyanın canını SSRİ-dən qurtardı. Biz müstəqil dövlətlər olduq. Azacıq da olsa demokratiyanı, azadlığı daddıq. O başqa məsələdir ki, azadlığımız çox çəkmədi. Amma bunun günahı ABŞ-dadır, yoxsa özümüzdə?..

Sizi deyər bilmirəm, şəxsən mən hesab edirəm ki, günahkar özümüzük. Hər birimiz ölkəmizdə demokratiyanın olması, bəli, olmaması üçün bacardığımızı etdik...

İdarə edənlərimiz əbədi olaraq hakimiyyətdə qalmaq sevdasına düşdülər, müxalifətimizə on illər ərzində siyasətlə deyil, lap aktyorluqla məşğul oldu, bizim arzu və istəklərimizi hərəcə çıxardı...

Hətta ən adillərimiz də "az aşın duzu" olmadılar, nəfslərini saxlaya bilmədilər - hakim partiyanın qapılarında növbə tutdular... Lap heç nə bacarmayanlar belə aldıkları qrantları səmərəsiz yerə xərcləməklə, onu açıq-aşkar mənimsəməklə demokratiyanın son işartılarının sönməsinə öz töhfələrini verdilər...

Yox, mən köhnə yorğan içi eşləmirəm. Hə olubsa, artıq olub, qurtarın və bu ölkədə indi demokratiyadan başqa hər şey var. Amma bir məsələ hələ özünü hiyf edə bilib. Bu da odur ki, Azərbaycan müstəqil dövlətdir. Düşünəndə ki, bir gün hətta bu da əlimizdən alınabilir, adam tamamilə ağılını itirmək həddinə gəlir...

Ona görə də demirəm ki, Avropanı, ABŞ-ı qınamayaq, yox, qınayaq, gəl ki, onlar haqqında beş söz deyəndə heç olmasa, birini də özümüzəndən də deyək...

O ki qaldı ABŞ-in gələcək geosiyasi missiyasına, mən yene də düşünürəm ki, müəyyən geosiyasi vektorlar dəyişə bilər. Amma global rekonstruksiyadan danışmaq yersizdir.

Bəli, D.Tramp Rusiyanı Çinlə evəz edə bilər, hətta durub Kırma da göz yumar. Amma ABŞ həm də dollar deməkdir. Dünya bundan imtina etməyə hazırımı? ABŞ həm də müəyyən dəyərlər sistemi deməkdir. Bu dəyərlər birçün içində öz cazibəsinə itirə bilərmi? Dünya böyük çox çağırışlar ərəfəsindədir. ABŞ kimi böyük dövlət bunlara biganə qala bilərmi? Sizi bilmirəm, amma mənim heç inanmağım gəlmir...

Merkelin təhlükəli rəqibi məlum oldu

Almaniyada hakimiyyət dəyişikliyinə mümkünliyinə iki baxış

"Sivilizasiyalar və konfliktlər" Analitik Mərkəzinin rəhbəri Əhad Məmmədli solçuların iqtidara gəlmə şanslarını az olduğunu düşünür: "Sollar hakimiyyətə gələrsə, daxili siyasətdə düşünürəm ki, miqrantlara qarşı siyasət yumşalacaq. Onlara əlavə təminatlar ödəniləcək. Amma miqrant axınının qarşısını sollar da çalışacaqlar ki, alsınlar. Xarici siyasətdə Amerikadan daha müstəqil siyasət yürütməyə cəhd edəçəklər. Bunun üçün də ilk öncə AB-də Almaniyanın dominantlığını, liderliyini qoruyub saxlayacaqlar. Rusiya ilə daha yumşaq siyasət apara bilərərlər. Amma əksinə, Türkiyə ilə siyasət sərtləşə bilər. Ancaq onların hakimiyyətə gəlmək perspektivini az sayıram. Çünki indi Avropa-

şəffafdır və seçki daha şəffafdırsa, ona müdaxilə də daha çətindir".

Politoloq Şultsun namizədlərinə də toxundu: "SDP sədriyinə vəzifəsinə bu partiyanın ən önəmli fiquru olan Martin Şultsun gətirilməsi Merkelin nə

mizəd, siyasi ekspert **Sahib Kərimli isə Almaniya yeni simaların hakimiyyətə gəlişlərinin mümkün olduğunu düşünür:** "Son illər Qərbdəki sağ mərkəzçi ənənəvi siyasi qüvvələr mövqelərini solçu və millətçilərə uduzurlar. İri maliyyə mərkəzlərinə yaxınlığı ilə tanınan siyasilərin cəmiyyətlərində ciddi reputasiya itirməsi prosesinə bir çox faktorlar təsir edib. Problemlərin həll edilməməsi, yenilik istəyi, qloballaşma eleyhdarları, solçu və millətçi cərəyanların təsiri ilə yeni simaların hakimiyyətə gəlməsi ehtimalı böyükdür. Konkret olaraq Almaniya solların hakimiyyətə gəlməsi ehtimalı keçən seçkilərdə də yüksək idi. Merkel çox az fərqlə qalib gəlmişdi. Rusiyanın da Qərbdə baş verən proseslə-

olan, Rusiya üçün əhəmiyyətli bazar hesab olunan Almaniya-da Yaşillər Partiyası ciddi siyasi çəkiyə malikdir. Rusiyanın əlinə ciddi təsir imkanları var və bundan istifadə edir. Neftin qiymətinin düşürülməsi və Rusiyanın maliyyə imkanlarının məhdudlaşdırılmasında əsas səbəblərdən birincisi onun əks-siyasi və hərbi həmlələri idi. Bu mənzərənin yaranmasında Qərbin liberal siyasətçilərinin də günahı az deyil. Demokratik dəyərlərin yayılması üçün üzərlərinə düşən məsuliyyəti dərk etmədilər, korrupsiyaya bulaşdılar. Yanlış işləri ona gətirib çıxardı ki, Rusiya nəinki Avropanın şərqində, hətta bütün Qərbdə ciddi siyasi təsirlərə sahibləndi".

□ **Cavanşir ABBASLI**

Araz Ağalarovun Tramp ilə dostluğu Azərbaycana nə fayda verə bilər...

"O, hətta Emin Ağalarovun mahnısına klipdə də çəkilib, amma..."

2013-cü ildə ABŞ-ın indiki prezidenti Donald Tramp ilə Moskva "Dünya gözəli" müsabiqəsini keçirmiş azərbaycanlı oliqarx-milyarder Araz Ağalarov "Komsomolskaya Pravda" qəzetinə müsahibəsində deyib ki, Tramp pragmatik adamdır, dəfələrlə Rusiyada olub. İnsanları başa düşür, əlaqələri düzəltmək istəyir.

İş adamı bildirib ki, Tramp, yaxud onunla bağlı olan biznes strukturları ilə əlaqələri bərpa etmək haqda düşünür. Bununla belə, Trampa görüşmək üçün xahiş etsə yeni prezident etiraz etməz: "İndi bilirsiniz vəziyyət necədir? Orada situasiya elədir ki, hansısa keçmiş biznes-portnyorların ortaya çıxması aranı qarışdıracaq. İndi orada hər şey diqqətlə araşdırılır. Tutaq ki, Tramp nə vaxtsa işləmiş hansısa indus ortaya çıxdı-o saat bütün mətbuat partlayacaq: budur, Tramp özünün köhnə əlaqələrindən istifadə edir, hansısa biznes qur-

maq istəyir və s. Aydın məsələdir, o, sözünü tutan adamdır. Yeni əgər mən görüşməyi xahiş etsəm, fikrimcə, etiraz etməz. Lakin bu, birincisi mənim tərəfindən düzgün olmazdı, çünki onu pis vəziyyətdə qoya bilərdim. Onların bütün mətbuatı seçkilərə qədər Tramp ilə Kremlə əlaqələndirmək üçün mənim onunla fotolarımı dərc edib. Və indi "bunu təsdiqləyərək" mən haradasa onunla birgə peyda oluram...Daha bəter olardı ki,

Ağ Evdə. Bütün qəzetlər toz-naq qoparacaq. Ona görə də gözləmək lazımdır, gələcək göstərəcək".

Bəs maraqlıdır, əgər azərbaycanlı Araz Ağalarov istəsə, Tramp ilə yaxın münasibətlərdən Azərbaycanın xeyrinə istifadə edə bilərmiz?

Beynəlxalq məsələlər üzrə ekspert Elşən Mustafayev bildirdi ki, Donald Tramp həyatı boyu bizneslə məşğul olduğu üçün müxtəlif ölkələrdə mük-

□ **E.SƏYİDAĞA**

Bakı Apelyasiya Məhkəməsində hakim Əflatun Qasımovun sədrliyi ilə "Bank Standart"ın işçisi, ömürlük həbs cəzası almış Zaur Tərlanovun apelyasiya şikayətinə baxılır. Yanvarın 27-nə təyin olunmuş prosesdə Z.Tərlanovun çıxış edəcəyi gözlənilir. Z.Tərlanov 2015-ci il yanvarın 8-də axşam saatlarında Bakının Qaradağ rayonunun Sahil qəsəbəsində 1985-ci il təvəllü Cahid və 1980-ci il təvəllü Cavid Rəhimovlarla uzun çəkişmədən sonra onlara odlu silahdan atəş açmışdı. Qardaşlar hadisə yerində dünyalarını dəyişmişdi.

İndi aydın olur ki, baş vermiş olaydan əvvəl Rəhimov qardaşları Zaur Tərlanova, onun ailə üzvlərinə qarşı son dərəcə qanunsuz addımlar atıblar. Z.Tərlanov təqib və təzyiqlərdən yayınmaq üçün yaşadığı ünvanı aylarla tərk etməli olub. Yaşadığı qəsəbəyə qayıtdıqdan sonra isə belə bir ağır cinayət baş verib.

Bankiri silaha əl atmağa nə vadar edib?

2 qardaşın ölümünə səbəb olan olayın meydana gəlmə səbəbləri haqda Z.Tərlanov Bakı Apelyasiya Məhkəməsinə yazdığı şikayətdə son dərəcə ilginç məqamlar yer alıb. Belə aydın olur ki, məlum qətdən aylar əvvəl qardaşlar Z.Tərlanovun evinə basqın ediblər, onun 34 min manatını ələ keçiriblər. Bundan başqa, həyat yoldaşına təcavüz olunub.

Şikayətdən bəzi məqamları təqdim edirik:

"Bakı şəhərində ziyalı ailəsində anadan olmuşam. Evliyəm, 3 körpə uşağım var. Bakı Dövlət İqtisad Universitetini 2005-ci ildə fərqlənmə diplomu ilə bitirmişəm. Uzun müddət bank sektorunda öz ixtisasım üzrə çalışmışam. Sonuncu iş yerim "Bank Standart" olub. Eyni zamanda idmanla məşğul olmuşam, bu sahədə diplomlarım və digər uğurlu nailiyyətlərim vardır. Peşəkar idmançı kimi gənclərə dərs verərək, idmanın sirlərini öyrətmişəm. Bundan başqa, özümün kiçik kommersiya biznesim də olub. Avtomobillərini və onun ehtiyat hissələrinin alqı-satqısı ilə də məşğul olmuşam. 2010-cu ildə mənimlə birlikdə "Bank Standart"da çalışan Xanım Aslanova ilə el adəti ilə evlənmişəm. Atama məxsus Sahil qəsəbəsində yerləşən 4 otaqlı mənzildə birgə yaşamışıq".

Qardaşlardan biri bankirin həyat yoldaşını silahla hədələyərək ona təcavüz edib!

Z.Tərlanov şikayətində Rəhimov qardaşlarının anası Niyar Rəhimovanın günahının olduğunu diqqətə çatdırır:

"Niyar Rəhimova ilə 2007-ci ildən tanışam. Mən kredit şöbəsində işlədiyimdən, onun bankdan tez-tez kredit götürdüyünün şahidi olurdu.

Bankirin 2 qardaşı öldürməsinin sensasion təfərrüatları

Zaur Tərlanov: "Gecəyarısı evimə soxulub həyat yoldaşımı silahla hədələməklə təcavüz ediblər"

2013-cü ildə Xanım Aslanova ilə Niyar Rəhimovanın münasibətlərini müşahidə etməyə başladım. Mən Xanımın telefonunda tez-tez Niyarın telefon nömrəsini görəndə, Xanıma onunla ehtiyatlı olmağı tapşırıdım. Çünki Rəhimova Niyar Həmzə qızı dəfələrlə cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmuşdu. Hətta 2009-cu ildə saxta sənədlərlə müştərilərin adına kredit götürüb, digər şəxslərə sələm verdiyi üçün ANS telekanalında, "Günəbaxan" verilişində bunu ictimailəşdirmişdilər. O "sələmçi Niyar" adı ilə məşhur olduğu üçün onunla sıx münasibətdə olmamağı tapşırıdım. Elə həmin vaxtlardan Niyar Rəhimova Xanıma ələ almaq, ondan öz məqsədləri üçün istifadə etmək planını həyata keçirməyə başlayıb və sonda özünün bu çirkin planını həyata keçirmək üçün oğlu Cavidə də qoşub. Cavid də anasının tapşırıqlarını yerinə yetirərək, hər vasitə ilə Xanıma ələ almağa çalışıb, heç nə alınmayanda 2014-cü ilin avqust ayında, gecə radələrində mənim evdə olmamağımdan istifadə edərək evimə soxulub, Xanıma silahla hədələyərək ona təcavüz edib. Bu da bəs deyilmiş kimi, evimdən 34 min manat pul götürüb. Mən onun bu çirkin əməlindən 2014-cü ilin sentyabr ayının əvvəllərində xəbər tutmuşam".

"Ağzına silahla atacağam, səni gec-tez öldürəcəyəm" deyərək təhdid edirdi

Z.Tərlanov qeyd edib ki, bundan sonra C.Rəhimovla görüşüb: "Sentyabrın 4-də onunla görüşüb söhbət edən zaman mubahisəmiz yarandı və biz savaşıq. Niyar Rəhimovanın oğlu Cavid və onun başçılıq etdiyi cinayətkar dəstənin üzvləri tərəfindən məni öldürmək istədiyindən xəbər tutanda, ailəmlə 4 ay müddətində Ağsu rayonunda gizləndim. Ağsu şəhərində yaşadığım 4 ay müddətində bir neçə dəfə Cavidlə əlaqə saxladım, bu söhbətə son qoymağımı, ya da böyüklərimizin bu barədə görüşüb söhbət etməsinə xahiş etdim. Mən barışmaq üçün dəfələrlə addım atsam da, Cavid buna heç bir əhəmiyyət vermədi. "Əgər səni tapsam ağzına atacam", "səni gec-tez öldürəcəyəm" deyərək hədələyirdi. Sonra tanımadığım nömrələrdən mənə zəng edib hədə-qorxu gəlirdi. Bu səbəbdən mən telefonlarımı söndürdüm, digər nömrə işlətdim. Bu 4 ay müddətində Cavid dələduzluqla məşğul olan dəstəsi ilə mənim dostlarıma təzyiq göstərərək, silahla hədə-qorxu gəlib, onlara qarşı müəyyən alqaldıcı hərəkətlər edib. Bu yolla yerimi də-

məyi tələb etmişdi. Bunlara oxşar hərəkətləri mənim 1-ci dərəcəli ailə üzvlərimə, yəznələrime, bacılarıma və mənə yaxın olan digər qəsəbə sakinlərinə qarşı da təkrar etmişdilər. Bundan əlavə, mənim və Xanım Aslanovanın ata evinə, işlədiyimiz banka zənglər edərək müəyyən replikalar atırdılar. Hətta öz dostları Zamiq Əliyev, İlkin Rüstəmov, Elşən, Tofiq və digərləri də mənə xəbərdarlıq etmişdilər ki, Cavid sənənlə barışmayacaq, gec-tez səni öldürəcək, çalış qəsəbəyə gəlmə!"

"Məni zorla, ağır təhqirlərlə dəniz kənarına öldürmək məqsədilə apardılar"

Z.Tərlanov qəsəbəyə gəlişinin səbəbinin qızının ağır xəstəliyi ilə əlaqəli olduğunu diqqətə çatdırır: "7 yanvar 2015-ci ildə qızım Zəhra su çitçəyi tutduğundan yaşadığım ünvana gəldim. Səhəri gün Ağsu şəhərinə geri qayıtmaq istəyəndə, qar yağdığından bir gün qalmalı oldum. Səhər Ağsu şəhərinə geri qayıdacağım haqda Xanım Aslanova ilə SMS yazışmam da mövcuddur. 8 yanvar 2015-ci ildə dostum Anar tərəfindən "Dəniz" kafesinə çay içməyə dəvət aldım. Həmin kafedə olarkən, Cavid və dostları kafeye iki ma-

şınla gəldilər. Oradan məni zorla, ağır təhqirlərlə çıxardaraq dəniz kənarına öldürmək məqsədilə apardılar. Nəticədə bu arzuolunmaz hadisə baş verdi. Mən bu hadisəni geniş şəkildə öz ifadələrimdə qeyd etmişəm.

Bankirin öldürüləcəyi haqda səs yazısı da varmış!

"İş üzrə 29 nəfər şahid qismində dindirilib. Bütün şahidlər verdikləri ifadələrindəki xüsusatlar Cavid Rəhimovun məni qəti olaraq öldürmək istəyini, mənim evimə girməsi, həyat yoldaşıma təcavüz etməsi, məni qorxu-həyəcan altında saxlaması da tam sübuta yetirir. 29 nəfər şahid qismində dindirilmiş şəxslərin içərisindən 1-i belə mənim bu hadisədə günahkar olduğum barədə ifadə verməyib. Əksinə, bütün bu ifadələr mənim günahsız olduğumu göstərir və mənim lehimədir. Buradan barəmdə çıxarılmış hökmün nə qədər "ədələtli və qanuna uyğun" olduğu aşkar şəkildə görünür!"

Şahid ifadələrindən başqa iş üzrə 8928 sayılı, 15.07.2015-ci il tarixli fonoskopik ekspertiza rəyi var. Səs yazısına əsaslanan həmin rəydə Rəhimov Cavidin məni dəfələrlə öldürməklə hədələməsi, dostlarıma, qohumlarıma təzyiq göstərməsi, evimə girməsi, 34 min manat pulun oğurlanması, həyat yoldaşıma təcavüz etməsi və s. şahidlərin və mənim söylədiyim faktlar bir daha öz təsdiqini tapır. Əgər fonoskopik ekspertiza rəyində məni öldürəcəkləri faktı Cavidin və anası Niyar Rəhimovanın öz dilindən eşidilsə, məni axtarmaqları, mənim yerimi öyrənmək üçün yaxınlarıma təzyiq göstərdikləri, dostlarımla adlarını hallandırmaları, onların döyülməsi faktını təsdiq etmələri, həmçinin onlar tərəfindən qohumlarımla təzyiqlərə məruz qalması, Cavidin evimə soxularaq ailəmə təcavüz edərək pul oğurlaması və bundan peşman olmadığını etiraf etməsi, məni təhqiramiz ifa-

dələrlə söyməsi, gec-tez onsuz da məni öldürəcəyini şəxsən özləri etiraf edirsə - bundan artıq dəlil-sübuta ehtiyac varmı?"

"Hökm bütövlükdə yalan üstündə qurulub"

Bundan başqa, Z.Tərlanov Niyar Rəhimovanın qəsəbə sakinləri arasında söylədiyi fikirləri də diqqətə çatdırır: "Sələmçi Niyar"ın "mənim iki oğlum var, Zaur isə təkdir, onsuz da onu öldürəcəyəm" deməsi də yuxarıda qeyd olunan faktları bir daha təsdiq edir. Hətta Niyar Rəhimovanın çəkinməyərək, oğlunun dəfn mərasimində və məhkəmə iclas zalında - "mən oğullarımı öldürməyə göndərmişdim, ölməyə yox" deməsi də məhz Cavid və Cahidi məni öldürməyə göndərməsinin səbəkarı olmasının sübutudur. Bu əməlləri ilə də hamıya sübut edir ki, əsl müqəssir, günahkar məhz "müqəddəs ana" adını daşıyan Niyar Rəhimova özüdür! Niyar Rəhimovanın müştəkkil bir dəstə yaratdığı və bu dəstəyə birbaşa rəhbərlik etməsi, cinayət işi materiallarında, fonoskopik ekspertiza rəyində, telefon danışıqlarında, SMS yazışmalarında, cinayətkar dəstənin üzvlərinin verdikləri ifadələrdə də öz təsdiqini tapıb. Lakin məhkəmə bu faktların, sübutların heç birinə hüquqi qiymət vermədi. Dəfələrlə məhkəmə istintaqı zamanı Cavidin üzərindən çıxan 6 ədəd patronu əsas götürərək, onların silahı olmağı ilə bağlı araşdırma aparılmasını və yenidən hüquqi qiymət verilməsini xahiş etsəm də, məhkəmə bu sübutlara heç bir əhəmiyyət vermədi. Mənim 2-ci, 3-cü atəşi qarşı tərəfin silahı mənə tərəf tuşlayıb, "səni öldürəcəyəm" deməsindən sonra, özünümüdafiə zəminində açdığım protokolda qeyd etmədiklər. Bəs niyə mən onların ölümünə səbəb oldum? Bu sualların cavabı xüsusilə məhkəmə fonoskopik ekspertiza rəyində tam əks olunur. 1-ci instansiya məhkəməsi bu faktlara əsasən aramızda olan ədavəti, düşmənçiliyi təsdiqləyir, lakin hansı motiv əsasında törədildiyini müəyyən etmir, heç bir hüquqi qiymət vermir. Hökm bütövlükdə yalan üstündə qurulub".

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

Xarici işlər naziri Elmar Məmmədov Rusiya tərəfinin təşəbbüsü əsasında Moskva şəhərinə işgüzar səfəri çərçivəsində Rusiya xarici işlər naziri Serqey Lavrovla görüşüb. Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, görüşdə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələləri ətrafında müzakirə olunub.

Prezidentlərin Vyana və Sankt-Peterburq görüşlərində qaldırılan məsələlər üzrə geniş fikir mübadiləsi aparılıb. E.Məmmədov münaqişənin həlli üzrə Azərbaycanın mövqeyini bir daha vurğulayıb və status-kvonun dəyişdirilməli olduğunu qeyd edib. Görüşdə həmçinin Azərbaycan və Rusiya arasında ikitərəfli əlaqələrin inkişaf perspektivləri müzakirə olunub və son günlərdə iki ölkə arasındakı əlaqələrdə meydana çıxan məsələlərə toxunulub. Bu kimi məsələlərin davamlı olaraq diqqətdə saxlanması barədə razılığa gəlinib. Məlumatda deyilir ki, tərəflər beynəlxalq gündəlikdə duran və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlərə dair geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Hələlik tərəflər görüş zərurətinin səbəbləri və müzakirə olunan məsələlərin detallarını açıqlamayıblar. Bu mənada E.Məmmədovun kritik Moskva səfərinin pərdəarxası barədə yalnız ehtimallar irəli sürmək olar. Azərbaycan və Rusiya XİN başçılarının görüşünün məhz S.Lavrovun Qarabağla bağlı ciddi rezonansa səbəb olan açıqlamalarından sonra reallaşması onu deməyə əsas verir ki, bu səfər qısa müddət ərzində razılaşdırılıb. Elə Azərbaycan xarici siyasət idarəsinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyevin açıqlamasında da bildirilirdi ki, E.Məmmədovun məhz Rusiya tərəfinin təşəbbüsü ilə Moskva şəhərinə işgüzar səfərə gedib.

Düzdür, E.Məmmədov Rusiya XİN başçısının keçirdiyi mətbuat konfransında dedi ki "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi sırf Azərbaycanın daxili işlərinə aid bir mövzu deyil" sözlərinə operativ reaksiya vermişdi. O, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini xatırlatmaqla bərabər demişdi ki, Rusiya istəsə, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi çoxdan həll olardı. Bununla da rəsmi Bakı Moskvanın prosesdə pozitiv rol oynamağa meylli olmadığını dolayısı ilə bəyan etmişdi. Məhz bundan sonra Moskvanın XİN rəhbərləri səviyyəsində görüşə ehtiyac duyulması maraqlı məsələdir.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli səfəri şərh edərkən bildirdi ki, Azərbaycan XİN başçısının səfərinin öncədən planlaşdırıldığı, yaxud birdən-birə ortaya çıxdığını söyləmək çox çətin-dir: "Bu barədə hər hansı məlumata malik deyiləm. Amma son zamanlar Ermənistan rəsmilərinin Rusiyaya səfərlərini, anlaşılmazlığa səbəb olan bir sıra məqamları nəzərə alsaq, belə bir görüşə zərurət yarandığını söyləmək olar. Eyni zamanda

hesab edirəm ki, bu, son illərin ən kritik səfərlərindən biridir".

Ekspertin fikrincə, görüşün nəticələri barədə öncədən fikir söyləmək çox çətin-dir: "Bütün hallarda belə görüşlər informasiya mübadiləsi, mövqələrin uzlaşdırılması baxımından çox önəmlidir. Bu gün regionda elə vəziyyət yaranıb ki, istənilən gərginlik, qarşıdurma, fikir ayrılığı kritik böhran vəziyyətinə səbəb ola bilər". **E.Mirzəbəyli hesab edir ki, bu həssas dövərdə təxribat üçün imkan açacaq boşluqlara yol verilməməlidir:** "Hazırda münaqişənin tənzimlənməsi ilə bağlı proqnozlaşdırılması olduqca çətin olan bir durum yaranıb. Proseslərin inkişafı ilə bağlı yekun fikir söyləmək mümkün deyil. Rusiyanın diqqəti ölkənin iqtisadi problemlərinə, Suriya böhranına yönəlib. Moskva regiondakı mövqələrini qlobal gücə çevirməklə bərpə etmək istəyir. Çünki Moskvanın regiondakı mövqələrini möhkəmləndirərək qlobal gücə çevirmək imkanı demək olar ki, yoxdur. Bu baxımdan da Rusiya Suriya böhranı çözülməyə və Ermənistanı keçiriləcək parlament seçkiləri başa çatanaqədək mövcud status-kvonun qorunub saxlanılmasına çalışacaq. Yəni görüşün nəticələrindən asılı olmayaraq, aprel ayını gözləmək daha doğru olar".

Bu arada prezident İlham Əliyev rəsmi Bakının Qarabağın taleyi ilə bağlı prinsiplərin mövqeyini bir daha bəyan etdi. Dövlət başçısı qeyd etdi ki, BMT Təhlükəsizlik Şurası - dünyanın ən ali orqanı 4 qətnamə qəbul edib və bu qətnamələrdə erməni işğalçı qüvvələrinin işğal edilmiş torpaqlardan qeyd-şərtsiz çıxarılması tələb olunur. "Əgər kimsə bunu unudubsa, biz bunu yada sala bilərik. Bax, budur bu qətnamələrin əsas mahiyyəti. Ancaq Ermənistan buna məhəl qoymur və işğalçı ölkəyə heç bir təzyi q göstərilir".

Bəzi müşahidəçilərin fikrincə, ölkə başçısı bununla dolayısı ilə Moskvadan səslənən son bəyanata cavab verib. Ardınca Məmmədovun Rusiyaya gətməsinin arxasında həm də prezidentin iradəsi dayanır. Ümumilikdə belə yanaşma da var ki, erməni lobbisi Bakı-Moskva münasibətini bu dəfə də korlamağa nail ola bilmədi və Azərbaycanın bölgədəki roluna xüsusi önəm verən Rusiyanın son görüş təşəbbüsü bundan xəbər verir. E.Mirzəbəyli də iki dövlətin münasibətində ciddi bir çat yaranmış olduğunu düşünür. "Prezident İlham Əliyevin də məhz Lavrova cavab verdiyini söyləmək doğ-

Elmar Məmmədovun kritik Moskva səfərinin pərdəarxası

Erməni lobbisi bu dəfə də Bakı-Moskva münasibətini poza bilmədi; Qarabağ məsələsi ətrafında son gəlişmələrə dair politoloqlardan maraqlı şərhlər var...

Elçin Mirzəbəyli

ru olmazdı. Cənab prezident hərbi hissənin açılışında ölkəmizin problemin həlli ilə bağlı mövqeyini bir daha açıqlamış oldu. Bu, Azərbaycanın illər ərzində dəyişməyən və heç vaxt dəyişməyəcək rəsmi mövqeyidir" - ekspert əlavə etdi.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a dedi ki, Azərbaycan XİN rəhbərinin Moskvaya səfərindən real nəticə gözləməyə dəyməz: "Sadəcə, Lavrov bir neçə gün əvvəl erməni həmkarı Edvard Nalbəndyanı Moskvaya dəvət etmişdi, "balans" pozulmasın deyər, indi də Azərbaycanlı həmkarını fikir mübadiləsi üçün çağırıb. Lavrov münaqişənin həllinə baxışını məlum mətbuat konfransında bildirib və bu "həl" Azərbaycanın maraqlarına cavab vermir. Lavrovun mövqeyində bir neçə günün içində dəyişiklik gözləmək yersizdir. Ona görə də Lavrov həmkarları ilə görüşdə onları atəşkəsə riayət etməyə çağıracaq. Bu da Azərbaycanın maraqlarına ziddir".

Elxan Şahinoğlu

E.Şahinoğlu hesab edir ki, işğalçı daima təzyi q altında saxlanılmalıdır: "Münaqişənin həlli prosesi başlamadan atəşkəsin uzanmasına verilən dəstək rəsmi İrəvanın maraqlarına xidmət edir. Belə baxanda Lavrovun məlum mətbuat konfransında dedi ki "Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın daxili işi deyil" fikrinə ilk etiraz edən rəsmimiz elə Elmar Məmmədov idi. Məmmədovun açıqlamasında əsas fikir bundan ibarət idi ki, Rusiya istəsə, Ermənistan hakimiyyətinə təsir edib münaqişənin həllini sürətləndirə bilər. Bu fikrin tərsi budur ki, Rusiya istəmir ki, münaqişə həll olunsun. Ona görə də bir neçə gün əvvəl nazirlər arasında bu cür söz dueli yaşanarkən, ikisinin Moskvada görüşünü, sadəcə, diplomatik jest kimi qiymətləndirmək mümkündür. Lavrov Ermənistanın mövqeyini dəstəkləyir, "mərhələli" deyil, "paket həll" variantının tərəfdarıdır, başqa sözlə, Dağlıq Qarabağa veriləcək status mexanizminin bəri başdan müəyyən-ləşdirilməsini istəyir".

Həmkarından fərqli olaraq E.Şahinoğlu Azərbaycan dövlət başçısının son mesajlarını təsadüf hesab etmir: "Təsadüfi deyil ki, prezident İlham Əliyev yanvarın 23-də Müdafiə Nazirliyinin hərbi hissəsinin yeni inşa edilmiş hərbi şəhərciyinin açılışında çıxışında Serqey Lavrov və Ermənistan prezidenti Serqey Sərkisyanın adını çəkmədən hər ikisinin cavabını verdi. "Erməni işğalçı qüvvələrin işğal edilmiş torpaqlardan qeyd-şərtsiz çıxarılmasını nəzərdə tutan BMT qətnamələrini kimsə unudubsa, biz bunu yada sala bilərik. Ermənistan bu qətnamələrə məhəl qoymur və işğalçı ölkəyə heç bir təzyi q göstərilir" - prezidentin bu açıqlaması Lavrova mesaj idi. Lavrov bu qətnamələri unuda bilməz, çünki uzun illər Rusiyanın BMT-dəki nümayəndəsi olub. İlham Əliyevin hərbcilər qarşısında çıxışı zamanı dedi ki "Ermənistan müstəqil dövlət kimi dünya xəritəsində sadəcə, olaraq, formal mövcuddur. Ermənistan asılı ölkədir, öz gələcəyini özü müəyyən edə bilmir"

cümləsi də Rusiyaya aiddir. Ermənistanın hansı dövlətdən asılı olduğunu hamı bilir. Prezidentin "Dağlıq Qarabağ heç vaxt müstəqillik verilməyəcək. Əgər kimsə bunu gözləyirsə, qoy əbəz yerə gözləməsin, bu olmayacaq. Dağlıq Qarabağ Azərbaycan torpağıdır. Həm tarix, həm də bütün dünya belə qəbul edir" fikri isə bir daha Serqey Sərkisyanaya xəbərdarlıqdır. Ortada bütün bunlar varkən Məmmədovun Moskvaya bir yox, davamlı səfərləri də heç nəyi dəyişməz. Atəşkəs yalnız cəbhə bölgəsində pozulmur, atəşkəs beynlərdə və verilən açıqlamalarda daima pozulur".

Politoloq hesab edir ki, E. Məmmədovun Moskva səfərinin yekunu Azərbaycanlı hərbcinin nəşinin qaytarılması da ola bilər: "Başqa sözlə, Moskva Azərbaycanla Ermə-

nistan arasında əsas vasitəçi - söz sahibi olduğunu bir daha hamıya göstərmək üçün hərbcimizin nəşinin Azərbaycana qaytarılmasını təmin edə bilər. Bu onun imkanı daxilindədir. Doğrudur, Rusiya XİN-in mətbuat katibi Mariya Zaxarova bir müddət öncə bu suala konkret cavab verməkdən yayınmışdı. Ancaq bu dəfə onun şefi təşəbbüsü ilə alaraq Azərbaycanlı hərbcinin nəşinin geri qaytarılmasını sürətləndirə bilər. Bəlkə də Lavrovun erməni və Azərbaycanlı həmkarlarıyla görüşünün məğzi de elə bu mövzu təşkil edirdi. Hadisələrin bu istiqamətdə inkişafı İrəvanın da maraqlarına xidmət edir. İrəvan Rusiyaya bağlılığını göstərmək üçün avropalıların deyil, məhz rusiyalı rəsmilərin "xahişi" - əslində tələbi ilə - Azərbaycanlı hərbcinin nəşini qaytara bilər. Yəni faktiki həm İrəvan, həm də Moskva girov saxlanılan hərbcimizin nəşindən öz geosiyasi məqsədləri üçün istifadə edirlər. Ancaq məsələnin uzanması da istisna deyil".

Danimarkadan 122 pillə geridə, Somalidən 52 pillə irəlidedə

Samir SARI

Korupsiya reytinginə görə dünyada geriləmişik. Əslində bunu "irəliləmişik" kimi də qeyd etmək olar - çünki keçən il bundan da gerilərdəydik.

Məsələ ondadır ki, bir neçə il öncəylə müqayisədə biz indi daha az korrupsioner ölkə sayılıraq. Bunu "Transparency International" adlanan və korrupsiya məsələləri ilə məşğul olan təşkilat yayıb.

Adıçəkilən təşkilatın işi belədir ki, hər ölkənin böyrünə bir korrupsiya sayğacı qoyub, belə faktları necə sayır, sonra ölçüb-biçir, hər ölkəyə bal və yer verir.

Bizim korrupsiya balımız 30-dur. 100 mümkün xaldan bu qədər toplamışığı və 176 ölkə arasında 123-cü yeri tutmuşuq. Məsələyə "Allah bərkət versin" prizmasından yanaşmaq lazımdır.

100 balı heç kəsə verməyiblər. Bu da o deməkdir ki, parlamentin vitse-spikeri Ziyafət Əsgərov və baş nazirin müavini Əli Əhmədov "korrupsiya bütün ölkələrdə var" deyərək haqlıdırlar.

Görün, bizdən geridə neçə ölkə var. Tam 53 ölkə. Düzdür, bizdən qabaqda 122 ölkə var, amma bu bir şey deyil. Əsas odur ki, biz öz qonşularımızdan - İrlandan, Rusiyadan, keçmiş ittifaq qardaşlarımızdan - Qırğızıstan, Tacikistan, Türkmənistan, Özbəkistandan qabaqdayıq.

Amma birçə pis iş var ki, korrupsiya xüsusunda Ermənistan və Gürcüstandan geridəyik. Başqa sözlə, biz korrupsiya sahəsində Cənubi Qafqazın lider dövlətiyik.

Həmişəki kimi, Danimarka, Finlandiya, İsveç, İsveçrə, Yeni Zelandiya, Norveç kimi ölkələr "təmiz ölkə" qrafasına giriblər. Bu ölkələr 85-90 bal alıblar. Bu da o deməkdir ki, hər halda onların da balının 10-15 faiz doşab, qənd qarışığı var.

Qardaş Türkiyə də 41 balla yaxınlığımızdadır.

Ancaq maraqlı bir şey var, Şimali Koreya ən çox korrupsiyaya uğrayan Yəmən, Cənubi Sudan, Somali kimi ölkələrin sırasındadır. Hani bəs Kim Çen İn qəddar idi, dövlətə xəyanət edənləri topa qoyub atdırdı, nə oldu? Belə çıxır ki, onun acgöz məmurları bu totuq və amansız oğlandı qorxmurlar, onsuz da səfil gündə olan dövlətin sərvətini dartıb-dağıdırlar.

Ona qalsa, İrlandan çox düzlükdən, dürüstlükdən, haqq-ədələtdən danışan ikinci ölkə yoxdur, üstəlik, dövlətə qarşı cinayətlərə görə ən çox adam asan ölkədir, amma özü 29 balla korrupsiya bataqlığının dərin yerindəymiş. Heç bu ölkədə də korrupsionerləri hər saat incitmirlər. Əllərinə bir fağr korrupsioner (Babək Zəncani) düşüb, ayda bir dəfə xəbər yayırlar ki, asacaq, amma asmırlar.

"Asan" demişkən, bəzi mütəxəssislərin fikrincə, bu dəfə bizim qanımızın arasına ASAN xidmətin təmiz fəaliyyəti girib, yoxsa adı yuxarıda çəkilən təşkilatın sayğacı bizi aparıb Somalinin yanına salardı, tamamilə rüsvay-i-cahan olardıq.

Maraqlıdır, dünyadakı korrupsionerlərin siyahısını tutan ABŞ-ın adı reyting cədvəlinin nə yuxarısındadır, nə də aşağısında. (Müvafiq informasiyada korrupsiyaya ən az və daha çox uğramış ölkələr barədə məlumat verilib). Güman ki, ABŞ orta yerlərdədir. Yəni bu ölkədə də siyasətçilər, məmurlar iş adamları başlarını dolandırır, amma insaf-mürvət çərçivəsində.

Bəlkə də MTN-dəki, Rabitə Nazirliyindəki korrupsiya çetələri vaxtında ifşa olunsaydılar, siyahıda daha yaxşı yerlərdə olardıq. Hətta hazırda o biri nazirlik və komitələrdəki korrupsionerlər tezliklə cəzəklənsələr, gələnlər il bu vaxt korrupsiya cədvəlində 15-20 pillə yuxarı dırmaşa, ilk yüzlüyə düşə bilərik.

Bu da futbol üzrə FİFA-nın reyting cədvəli deyil ki, 20 il eyni yerdə - 114-cü pillədə qalaq, hərdən bir az irəliləyək, sonra yenidən 114-ə qayıdaq.

ABŞ Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsinin ictimaiyyətə açıqladığı bir milyona yaxın məxfi sənəd dünyada gündəmə bomba kimi düşdü. Əksər ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanda da bu addım bir sıra məsələləri gündəmə gətirib.

Vaxtilə ölkəmizin tərkibində olduğu Azərbaycan SSRİ-nin Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin (DTX) arxiv sənədlərinin açıqlanmasının vacib olması barədə fikirlər səslənir. Eyni zamanda müstəqil olduğumuz 25 ildən çox zaman kəsimində bu sənədlərin gizli saxlanması suallar doğurur. Çoxları düşünür ki, KQB agentləri açıqlansa, ölkə daxilində ciddi qarşıdurmalar yaranar. Təhlükəsizlik ekspertlərinin əksəriyyəti bu sənədlərin açıqlanmasının əleyhinə olsa da, bunun əksini düşünenlər də var.

Yaranan müzakirələrin fonunda əsas diqqətçəkən məqamlardan biri də müstəqillik illəri ərzində Azərbaycana rəhbərlik etmiş üç müxtəlif iqtidarın heç birinin DTX-nin arxiv sənədlərinin üzə çıxarılmasına marağ göstərməməsidir.

Sabiq MTN polkovniki, təhlükəsizlik üzrə ekspert İlham İsmayıl bildirdi ki, Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsi öz agentura şəbəkəsini açır: "İdarə məxfi sənədləri açır. Bu sənədlərdə də agentura şəbəkəsi yoxdur. İstərdim ki, bunu birmənalı şəkildə oxucularımız bilsinlər. Agentura şəbəkəsinin siyahısı başqa, arxiv sənədləri başqa şeydir. Bu, Amerikada qanun şəklindədir. Müəyyən zaman keçəndən sonra məxfi sənədlər açıqlanır. Belə deyək ki, əməli-

Azərbaycan SSRİ-nin Dövlət Təhlükəsizlik

Xidmətinin arxivi açıqlarsa...

İlham İsmayıl: "Cəmiyyət bilsə, şoka düşər"

İlham İsmayıl

yat əhəmiyyətini itirir, amma tarixi əhəmiyyətini saxlayır. Tarixi əhəmiyyətinə görə də dövlətə heç bir zərər gətirmir. Komissiya yaradılır və sonra da dediyiniz kimi, bir milyona yaxın sənəd açılır. Biz də isə belə qanun yoxdur. Xüsusi xidmət orqanının daxilindəki əsasnaməyə əsasən, əməliyyat üçün tarixi əhəmiyyətə malik olmayan sənədlərin tamamilə məhvi var. Amma elə sənədlər də var ki, onlar qalır, onları da arxivlərlə işləyən bəzi mütəxəssislərə-bunu da hər mütəxəssisə vermirlər-xüsusi icazəsi olan şəxslərə verirlər. Əgər həmin

sənədlər açılarsa, ilk növbədə cəmiyyət üçün öz tarixini bilmək olacaq. Nəyin nə zaman baş verdiyində, bəzi şəxslərin bu gün ideoloq kimi görünməsində, yaxud ideal kimi təqdim olunmasında əks faktlar meydana çıxar. İndiyə qədər gördüyümüz çox yaxşılar pis, və ya əksinə, günahlandırıldığımız yaxşı ola bilər. Sovetin dövründə elə məsələlərə imkan verilib ki, cəmiyyət bilsə, şoka düşər, təəccüb içərisində olurlar. Sənədlər açıqlansa, daha yaxşıdır. İkinci Dünya müharibəsindən heç əvvəlki zamanı demirəm, sonrakı dövrdə nələrin olduğunu hər kəs bilər. 1937-ci ilin repressiyalarını belə biz sona qədər açıqlamadıq".

Ekspert hakimiyyətlərin sənədlərinin açılmasında maraqlı olmaqlarını da qeyd etdi: "DTX-nin sənədlərinin açılmasında nə keçmiş, nə də ki indiki hakimiyyətlər maraqlı deyil. Bəzilərini bunu etməyə vaxtları çatmayıb. Vaxtı çatanların da bu məsələlərin açıqlanmasına maraqları yoxdur, yaxud da özlərinin əleyhinə orada nələrin olduğunu bilib, bunları üzə çıxarmamaqda qətiyyətlidirlər."

□ Cavanşir ABBASLI

Avropanın separatizm ocaqları - katalonlar yenidən müstəqillik istəyir

Katalonların və şotlandların müstəqillik arzuları "qoca qitəni"nin yenidən şəkillənməsinə gətirəcəkmi?

Bu ilin sentyabrında İspaniyanın Kataloniya bölgəsində referendum keçiriləcək. "Euro-news" telekanalının məlumatına görə, bu barədə Kataloniya muxtar administrasiyasının rəhbəri açıqlama verib. Ancaq kanalın məlumatına görə, mərkəzi ispan hökuməti referendumu qarşı olduğu üçün hələlik onun baş tutub-tutmayacağı məlum deyil. Madrid daha əvvəl olduğu kimi məsələnin Konstitusiyaya Məhkəməsinə çıxarılmasını istəyir.

Kataloniya muxtariyyətinin rəhbəri Çarlz Puigdemont telekanala açıqlamasında deyib ki, Avropa Birliyi liderləri ilə görüşüb, məsələni müzakirəyə çıxarmaq istəyir. Muxtariyyət rəhbəri mərkəzi hökuməti ittiham edərək, katalonlara yerli özünüidarə hüququnu vermədiyini deyib. **Sitat:** "Kataloniya muxtariyyət statusunu konstitusiyaya çərçivəsində dəyişdirdik, orada İspaniyanın tərkibində qalmaq nəzərdə tutuldu. İndikindən daha yaxşı əlaqələrimizin olmasını təmin edəcəkdik. Ancaq İspaniya məruzələrdə davamlı olaraq eyni cavabı verdi. Hər dəfə "yox" dedilər. Biz səsimizi

əşitdirmək istəyirik. Hər zaman əlaqələrə açıq olduğumuzu dedik. Müstəqillik elan etməyəcəyik, həmərlik çağırış edəcəyik, çünki 21-ci əsrdə dövlətlər arasındakı bağlar əməkdaşlığa söykənməlidir".

Xatırladaq ki, Kataloniyanın müstəqilliyi ilə bağlı referendum sonuncu dəfə iki il əvvəl gündəmə gəlib. 2015-ci ilin payızında İspaniyanın Kataloniya vilayətinin parlamenti müstəqillik bəyannaməsini qəbul edib. Yerli parlament üzvlərinin 72-si sənədin lehinə, 63-ü isə əleyhinə səs verib. Ancaq mərkəzi hökumət buna qarşı çıxıb və nəticədə Konstitusiyaya Məhkəməsi iddianı rədd edib.

Qeyd edək ki, Kataloniyanın müstəqillik tələbi uzun illərdə İspaniyada əsas problemlərdən birinə çevrilib. 32114 kv.km ərazisi olan Kataloniyada 7,5 milyon nəfər əhali yaşayır. Bu əyalət İspaniyanın ən varlı bölgəsidir. Hər il Kataloniyaya milyonlarla turist gəlir. Təkcə 2014-cü ildə Kataloniyaya 16,8 milyon turist gəlib. Adambaşına düşən milli gəlir isə 27 min dollardır. Kataloniya ümumilikdə İspaniya iqtisadiyyatının 25 faiz həcmində sahibdir.

Ancaq Şotlandiyada olduğu kimi, Kataloniyada da uzun illərə dayanan ciddi bir müstəqillik tələbi kütlə var. Bu kütlə özlərini ispan saymır, müstəqil dövlət və

ya ən azından mərkəzi hökumətə tabeçiliyi minimuma endirmək tələbi ilə çıxış edir. Son illərdə Kataloniyada əksər seçkilərin qalibləri məhz ayrılmaq tələbini dəstəkləyən siyasi qüvvələr olub. Bu qüvvələr isə ardıcıl olaraq müstəqillik referendumu məsələlərini gündəmə gətirir.

Bir sıra müşahidəçilər isə Kataloniyanın ayrılaraq müstəqilliyini elan etməsinin bütövlükdə Avropa Birliyinə böyük təsirinin olacağını proqnozlaşdırır. Birincisi, son illərdə iqtisadi böhran və geriləmə yaşayan İspaniya üçün Kataloniyanın müstəqillik qazanması ağır zərbə ola bilər. Bu mənada mərkəzi Madrid hökuməti hələ ki Kataloniyanın müstəqillik tələblərinə hüquqi və siyasi müstəqillik müqavimət göstərir.

Digər bir məsələ isə ekspertlərə görə, İspaniyanın parçalanması dünyada, xüsusən də Avropa coğrafiyasında separatizm hərəkatlarına böyük ruh yüksəkliyi verəcək. Bundan başqa, Kataloniyada müstəqilliyin elan olunması öz ardınca Şotlandiyanın müstəqilliyi prosesini də sürətləndirə bilər. Bu isə öz növbəsində postsovet məkanında separatçı bölgələrdə fəallaşmaya, hüquqi status tələblərinin gündəmə gətirə bilər. Bundan başqa, kürd problemi, Türkiyədə və Yaxın Şərqi digər bölgələrdə kürdlərin dövlət qurmaq tələblərini aktuallaşdırma və beynəlxalq dəstək qazandıra bilər. Nəzərə alsaq ki, Yaxın Şərqdə də hazırda etnik və dini separatizm meyilləri xeyli güclənib, o zaman Kataloniya və Avropadakı separatizmin güclənməsi yayılma tendensiyasına çevrilə bilər.

□ KƏNAN

Azərbaycanda bəlkə də çox az adam ilbizin yeyilə biləcəyini ağına götürə bilər. Hətta bunu eşidərkən üzünü turşudanlar və dodağını büzənlər də var. Lakin qardaş Türkiyədə ilbiz artıq milyonlar gətirən biznes sahəsinə çevrilib. Belə ki, Türkiyədən xarici ölkələrə ilbiz satışından ötən il 7 milyon dollar qazanc əldə olunub.

Mətbuatın yazdığına görə, Balıkesir vilayətinin Bandırma şəhərində dəniz məhsullarının ixracı və idxalı ilə məşğul olan şirkətin rəhbəri Osman Kocaman "Anadolu" agentliyinə mü sahibəsində daxili bazarda tələbat olmayan bəzi dəniz məhsullarını ixrac etdiklərini bildirdi. İlbiz, o cümlədən su ilbizi, qurbağa və sairin xaricə satışından hər il ölkə iqtisadiyyatına milyonlarla dollar xeyir verdiklərini deyən Kocaman 2016-cı ildə ilbiz ixracatının 7 milyon dollar təşkil etdiyini vurğulayıb: "Emal olunmuş ilbizlərin 90 faizini Fransa başda olmaqla, Al ölkələri və ABŞ alır. Fransa bizdən aldığı Yaponiya da satır. Keçən il Almaniyaya 300 min konservləşdirilmiş ilbiz ixrac etmişik".

Azərbaycanlıların ziyanverici həşərat hesab etdiyi, üzünə duz tökərək məhv etdikləri ilbizi avropalılar ən qiymətli de-

likates kimi menyularında istifadə edirlər.

Fransada kübar cəmiyyət nümayəndələrinin ziyafətlərində ilbiz ekzotika sayılır. Bu yemək daha çox varlı insanların süfrələrində yer alır. Səbəb isə onun həddindən artıq bahalı olmasıdır.

İlbizin təkə özünü yox, kürüsü də çox qiymətli qida və müalicə vasitəsi hesab olunur. Ondən tibdə yanığın sağalması, eləcə də dəridəki çapıqların aradan qaldırılması üçün istifadə edilir. İlbiz kürüsü həddindən artıq bahadır. Onun hər 100 qramının dəyəri 300-400 avro arasında dəyişir.

Dünyanın əksər ölkələrində, eləcə də Azərbaycanda ilbiz kremlərindən istifadə geniş yayılıb. Bu kremlər dəridəki çapıqları, ləkələri aradan qaldırır, qırışları yox edir və dəriyə canlandırır.

Azərbaycan ilbizdən milyonlar qazana bilər

Türkiyədən xarici ölkələrə ilbiz satışından ötən il 7 milyon dollar qazanc əldə olunub; ekspert "ilbiz biznesinin inkişafı üçün şərait yaratmaq olar" deyir

"Yeni Müsavat" a açıqlamasında ilbiz məhsullarının faydaları haqqında danışan tanınmış həkim Seyfəddin Əsəd bildirdi ki, dünyada ən bahalı və ən faydalı qida məhsuludur: "İlbiz çox qiymətli qida və Azərbaycanda da illər öncə onu tedarük edən bir zavod var idi. Fransada ilbiz ən qiymətli yemək sayılır. Napoleonun dövründə Fransa ordusunda geniş şəkildə istifadə olunub. Həmçinin ən yaxşı kosmetik vasitələr ondan hazırlanır. İndi Şamaxıda onu yetişdirən bir həkim var. Fransada kiloqramı 20 min avroyadır. Bizdə isə onun kürüsünü 2000 manata verirdilər. Ən bahalı yemək ilbizin kürüsüdür. Biz insanlara nə qədər təbliğ etsək də onlar ilbiz kürüsünü qida kimi qəbul etmədilər. İlbizin kürüsü də balıq kürüsünə bənzəyir və olduqca dəyərlidir. Bütün ginekoloji xəstəliklərə, cinsi zəifliyə, dəriyə gözəlləşdirməyə və immuniteti qaldırmağa kömək edir. Bütün növ yaraların tez sağalmasında, həzm sisteminin qaydaya düşməsində, qaraciyərin təmizlənməsində əvəzsiz rolu var. Qidalanmada da delika-

tes kimi istifadə olunur. Bu məhsulu ən çox idxal edən ölkə Fransadır. İlbiz tənək yarpaqlarında yetişdirilir. Onun kürüsü, yeni yumurtaları yarpaqların üzərindən milliqramlarla toplanır. Çox böyük əziyyət hesabına başa gəlir".

İlbiz biznesinin imkanlarından danışan iqtisadçı ekspert Natiq Cəfərli isə Azərbaycanda belə bir potensialın olduğunu vurğuladı: "Türkiyənin bu sahədə əsas ixracat istiqaməti Avropayadır. Fransa və İtalyan mətbəxində ilbizdən daha çox istifadə olunur. Azərbaycanda da qonşu ölkələrin təcrübəsindən istifadə edərək biznes qurmaq olar. Azərbaycanda bir çox biznes növünü inkişaf etdirmək üçün şərait var. Sadəcə, bunu dövlət nəzarətini təbii etməklə yox, dövlət təşviqi yolu ilə, bu sahələrin inkişafına uzunmüddətli kreditlərin ayrılması, rəğbətləndirmə yolu ilə stimullaşdırmaq olar. O cümlədən ilbiz biznesinin inkişafı üçün də şərait yaratmaq olar. Əgər dövlət müxtəlif sahələrdə olduğu kimi, bu sahəni də öz nəzarətinə götürmək istəsə, ilbizin ixracı ilə bağlı qurum yaratsa, bu sahənin inkişafı müm-

kün olmayacaq. Biznesdə özəl sektor hakim olmadıqca, inkişaf olmur. Dövlətin işi burada təşviq proqramlarını tətbiq etmək, lojistik dəstək göstərməkdir, uzunmüddətli kreditlərə çıxış imkanları yaratmaqdır. Əgər bu şərait olsa, Azərbaycanda nə-

inki ilbiz, biyan kökü ilə bağlı, müalicəvi otlarla bağlı ciddi iş görmək olar. Ölkəmizdə bu cür perspektivli sahələr çoxdur. Sadəcə, bunun üçün sərbəst biznes imkanları yaradılmalıdır".

□ Nərgiz LİFTİYEVƏ

Qaraciyərin sehrli dərmanı - sarımsaq, nanə, üzüm...

Min bir dərindən min əlacı var deyiblər. Çoxsaylı dərmanlarla sağalmayan xəstəliklərin təbii üsulları əlacı əslində gözümüzün önündə, lap yaxınlığımızdadır. Belə rəy var ki, xüsusi qidalarda, meyvə və tərəvəz vasitəsilə bir çox arzuolunmaz xəstəliklərdən qurtulmaq, tez bir zamanda sağalmaq mümkündür.

Məsələn, son vaxtlarda qaraciyər xəstəlikləri geniş yayılıb. Bəllidir ki, qaraciyər orqanı bədəndəki bir çox zərərli maddələri təmizləyir, toksinləri özündə toplayır. Spirtli içkilər, yüksək xolesterol ehtiva edən qidalar, kimyəvi dərmanlar və s. isə bədəndəki ən önəmli orqanlardan biri olan qaraciyərə zərər verir. Nəticədə bu orqanın özünün də təmizlənməyə ehtiyacı olur.

Məlum olub ki, bəzi təbii qidalardan istifadə etməklə qaraciyəri təmizləmək mümkündür. Onlardan bir neçəsini təqdim edirik.

Mütəxəssislərə görə, qaraciyərin ən sehrli, effektiv dərmanı sarımsaqdır. Gündə 2-3 diş sarımsaq yemək həm qaraciyər, həm də bütün orqanizm üçün çox faydalıdır. Araşdırmalar göstərib ki, sarımsağın xərçəngdən qorunmada, xərçəng müalicəsində də böyük əhəmiyyəti var. Həmçinin ateroskleroz, ürək-damar xəstəlikləri, qan dövranı pozğunluğu, yüksək xolesterol, yüksək təzyiq, mikrob və dəri infeksiyalarının da təsirli olduğu müəyyənənib. Di gəl, min bir dərindən dərman olan sarımsağın qoxusuna görə bir çox hallarda ondan imtina edilir. Təvsiyə olunur ki, bu halda qoxunu aradan qaldıraraq nanə göyörtisindən istifadə olunsun.

Qeyd edək ki, nanə bitkisinin özü də qaraciyərin təmizlənməsində effektiv qidalardan sayılır. Mütəxəssislər bildirir ki, C vitamini ilə zəngin olan nanə təkcə qaraciyər xəstəliklərində deyil, həm də ürək-damar sisteminin fəaliyyətinin nizamlanmasında, həzm sisteminin işində, zökəm xəstəliklərinin müalicəsində, temperaturun aşağı salınmasında çox faydalıdır.

Digər faydalı qidalardan biri qırmızı üzumdür. Üzümlərin çoxlu növləri var, amma onlar arasında daha çox qırmızı üzüm üstünlük verilməsi təvsiyə olunur. Çünki bu növ üzümün tərkibində 80 faiz su var. Qırmızı üzümündəki antioksidantlar sayəsində qaraciyərdən zərərli toksinləri çıxarır.

□ Xəlilə GƏRAY

Türkiyədə qadını "satmaq" istədi, Azərbaycanda tutuldu - sensasion təfərrüatlar

"Deyib ki, gəl səni burada tanışlarımla birinə erə verim, amma..."

Daxili İşlər Nazirliyi İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə İdarəsinin əməkdaşları Gəncə şəhər sakini Natavan İdris qızı Eyvazovanı saxlayıblar. N.Eyvazova 3 qadını aldadaraq sonradan cinsi istismara cəlb etmək məqsədilə Türkiyəyə göndərmək şübhəsi ilə tutulub.

Bu haqda "Yeni Müsavat" a məlumat verən aldadılan qadınlarından birinin nümayəndəsi Çingiz Həsənov deyib ki, N.Eyvazovanın ətrafında əməliyyat tədbirləri aylar əvvəl, onların müraciətindən sonra başlayıb. Ç.Həsənov müraciətlərini şərtləndirən səbəbi də açıqlayıb. Deyib ki, nümayəndəsi olduğu qohumu olan Goranboy sakini N.A-nı (etik səbəblərdən ad,soyadı təqdim etmirik) N.Eyvazova Türkiyədə bir oğlana erə vermək adı ilə "satmaq" istəyib: "Qohumum olan həmin xanım Türkiyədə xər-

çəngəndən müalicə alan nənəsinin yanına getmişdi. Həmin vaxt Natəvan Eyvazova da xəstəxanada olub. Əvvəldən N.A-nın yaxınları ilə Natəvan Eyvazovanın tanışlığı olub deyərək onlar orada söhbətəşiblər. Natəvan Eyvazova N.A-nın həyat yoldaşından boşandığını bildiyindən ona Türkiyədə ailə qurmağı təklif edib. Deyib ki,

gəl səni burada tanışlarımla birinə erə verim. N.A bunu nənəsinə danışmış. Nənəsi də deyib ki, gedin baxın, məsləhətədirsə ailə həyatını qur. Natəvan Eyvazova N.A-nı tanışlığı ilə görüşdürüb. Oğlanla qız birgə şəkildə çəkdiriblər. Sonradan N.A N.Eyvazovanın çirkin niyyətini başa düşdükdən sonra hər iki şəxsle münasibətləri kəsib".

Ç.Həsənov deyib ki, N.Eyvazova həmin vaxt artıq N.A-nın pasportunu əlindən alıbmiş: "Bizim məsələyə müdaxiləmizdən sonra pasportu qaytardılar. Polise şikayət etməyimizi bilincə, N.Eyvazova həmin türkiyəli oğlanı öyrədir Azərbaycan mətbuatına müraciət etdirdi. Həmin oğlan bəzi saytlara demişdi ki, guya N.A ilə ailə qurmuş, o da pul və qızıl oğurlayıb Azərbaycana qaçıb. Əllərində guya fakt da vardı ki, oğlanla qız birlikdə şəkildə çəkdiriblər. Bizim saytlar bu barədə məlumat verdikdən sonra mən DİN-in müvafiq orqanlarına müraciət etdim. Məsələnin araşdırılmasını istədim. N.Eyvazova ətrafında əməliyyat tədbirləri başladı. Və əsl həqiqət üzə çıxdı. Əlimdə Natəvanın türkiyəli oğlanla telefon danışmalarının səs yazısı var. Orada N.Eyvazova oğlana deyir ki, Azərbaycandan sənə zəng edəndə deyərsən ki, Elmira toy gününə bir neçə gün qalmış pulumu və qızılları oğurlayıb qaçıb. Mən bunları ATV-də yayımlanan "Bizimləsən" verilişində və yerli saytlara da göstərdim, Natəvanın planının üstünü açdım, təkzib verdim".

Ç.Həsənovun sözlərinə

görə, N.Eyvazova 2 gün öncə Gəncədə Türkiyədən gələn 3 qızla birlikdə İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən saxlanıb: "Məqsədim Natəvanı ifşa etməkdir. İndi görün o, neçə-neçə azərbaycanlı Türkiyədə tanış kişilərə "satıb". Qoy onun "qurban"ları da üzə çıxıb başlarına gətirilən hadisələri

hüquq-mühafizə orqanlarına danışsınlar".

Xatırladaq ki, bir müddət əvvəl Türkiyə vətəndaşı Səməd İlgün yerli saytlara müraciət edərək azərbaycanlı xanım onu toy gününü aldadaraq 3 min dollarını və qızıl-ziynət eşiyalarını götürərək qaçdığını demişdi.

□ E.HÜSEYNOV

Bakıda polis maşınıni çəkiclə sındıran şəxs 9 il həbs olundu

Paytaxtda DYP maşınıni üstünə çıxaraq çəkicləyən şəxsin məhkəməsi başa çatıb.

Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində yol polisi əməkdaşlarına hücum edən, DYP-yə məxsus avtomobilin müxtəlif hissələrini çəkiclə sındıran Şahin Bəylərovun cinayət işi üzrə məhkəmə prosesində hökm oxunub.

Məhkəmənin hökmü ilə Ş.Bəylərov 9 il azadlıqdan məhrum edilib.

Hadisənin təfərrüatı barədə bildirik ki, ötən il fevral ayının 18-də Ş.Bəylərov Heydər Əliyev Mərkəzinin qarşısında DYP-yə məxsus maşınıni üzərində olan çəkiclə yararsız vəziyyətə salmışdı. O, polis əməkdaşlarına qəzəbini bu şəkildə göstərdiyini demişdi. Səbəb olaraq isə polislərin onun sualına istədiyi cavabı verməməsini göstərirdi.

Polis əməkdaşları tərəfindən saxlanılan şəxsin sərxoş halda olması müəyyən edilib. Onan 302,477 qram heroin götürülüb.

O, Cinayət Məcəlləsinin 186.1-ci (özgenin em-

lakını qəsdən məhv etmə və ya zədələmə zərərçəkmiş şəxsə xeyli miqdarda ziyan vurmaqla törədildikdə), 221.3-cü (xuliqanlıq, silahdan və ya silah qismində istifadə edilən əşyaları tətbiq etməklə törədildikdə) və 234.4.3-cü (qanunsuz olaraq narkotik vasitələri saxlama, daşıma, göndərmə və ya satma, külli miqdarda törədildikdə) maddələri ilə ittiham olunurdu.

□ İ.MURADOV

Kişilər!!! Axırmıçı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtıdan tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən əyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağrılaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Ölkədən külli miqdarda dollar çıxaranlar tutuldu

Gömrük nəzarətindən gizlədilər cəmi 55 min 300 ABŞ dolları aşkar edilib. Dövlət Gömrük Komitəsindən verilən məlumata görə, Hava Nəqliyyatında Baş Gömrük İdarəsinin əməkdaşları iki fakt üzrə külli miqdarda xarici valyutanın ölkə ərazisindən bəyan etməməklə çıxarılmasına cəhdin qarşısını alıblar.

Heydər Əliyev Beynəlxalq Hava Limanında Bakı-İstanbul və Bakı-Moskva aviareysləri ilə getmək istəyən Türkiyə və Rusiya Federasiyasının vətəndaşları gömrük nəzarəti zonasına daxil olarkən mütəlaq qaydada bəyan etməli olduqları xarici valyutanı əvvəlcədən gömrük orqanına təqdim etməyiblər. Lakin hər iki vətəndaşın yükü rentgen aparatından keçirilərkən monitorada kağız pula bənzər təsvirlər görüldüyü üçün onlar gömrük əməkdaşları tərəfindən saxlanılıblar.

Türkiyə vətəndaşı sorğu-sual edilən zaman əl yükündə xarici valyutanın olmadığını bildirsə də, yoxlama zamanı ona məxsus bel çantasında sellofan paketə yığılmış geyim əşyalarının arasında olan üç ədəd corabın içərisindən 234 ədəd - hər biri 100 ABŞ dolları nominalında əsginazlar olmaqla, cəmi 23.400 ABŞ dolları aşkar edilib. Şəxsi yoxlama zamanı isə həmin vətəndaşın şalvarının cibindən 16 ədəd, paltosunun cibindən isə 33 ədəd - hər biri 100 ABŞ dolları nominalında əsginazlar olmaqla, cəmi 4900 ABŞ dolları aşkar olunub.

Rusiya Federasiyasının vətəndaşına məxsus çamadanın yoxlanılması zamanı orada olan gödəkçenin cibindən 260 ədəd - hər biri 100 ABŞ dolları nominalında əsginazlar olmaqla, cəmi 26.000 ABŞ dolları aşkar edilib. Bundan sonra isə vətəndaş özü şalvarının cibindən 10 ədəd - hər biri 100 ABŞ dolları nominalında əsginazları çıxararaq təqdim etməli olub.

Bu şəxslərdən əvvəlcədən gömrük orqanına təqdim edilməyən, elektron və ya kağız üzərində yazılı formada bəyan olunmayan cəmi 55 min 300 ABŞ dolları aşkar edilərək protokol əsasında götürülüb. Hər iki faktla bağlı araşdırma aparılır.

Bakıda keçmiş rəis müavini intihar edib

Bakıda intihar olub. Binəqədi Rayon Prokurorluğundan APA-ya verilən məlumata görə, 7-ci mikrorayon sakini, 1960-cı il təvəllüdü Ramiz Xudaverdi oğlu Quliyev yaşadığı binanın 8-ci mərtəbəsindən özünü atıb.

O, yerindəcə ölüb.

APA-nın əldə etdiyi məlumata görə, R. Quliyev keçmiş polis əməkdaşdır, Nizami Rayon Polis İdarəsi Cinayət-Axtarış Şöbəsinin rəis müavini olub.

İntiharın səbəbləri araşdırılır.

Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) keçmiş polis əməkdaşının özünü binadan ataraq intihar etməsi barədə məlumatlara münasibət bildirib.

Nazirliyin mətbuat xidmətinin şöbə rəisi Orxan Mansurzadə APA-ya açıqlamasında bildirib ki, Ramiz Quliyev vaxtilə polis orqanlarında çalışıb: "Lakin o, Nizami Rayon Polis İdarəsində deyil, Nəsimi Rayon Polis İdarəsinin Cinayət Axtarış Şöbəsinə rəis müavini vəzifəsində çalışıb.

O, hələ xidmət etdiyi müddətdə sağlamlığında, daha doğrusu, psixikasında yaranmış problemlərlə əlaqədar 2010-cu ildə daxili işlər orqanlarından xaric olunub. Yeddi il əvvəl polis orqanlarında xidmətdən xaric olunmuş bir şəxsi polis əməkdaşı kimi təqdim etmək düzgün yanaşma deyil".

Bakıda gənc rəssam ölümcül döyüldü

Bakının mərkəzində gənc rəssam ölümcül döyüldü. Criminal.az-ın verdiyi məlumata görə, "YARAT" Müasir İncəsənət Təşkilatının üzvü, rəssam Batunay Haqverdiyev naməlum şəxslərin hücumuna məruz qalıb.

Məlumata görə, Britaniya Rəssamlıq Akademiyasının məzunu olan B.Haqverdiyev axşam saatlarında evinin eyvanında dayanarkən xoşagəlməz mənzərənin şahidi olub.

Cangüdenləri ilə gezişən bir nəfər öz itini sahibsiz və arıq itin üstünə apararaq döyüdülmək istəyib. B.Haqverdiyev onlara irad tutub və iti götürərək kənara qoymaq istəyib. Bu zaman həmin şəxslər tərəfindən ağır söyüşlərlə təhqir olunub və əlbəyaxa dava başlayıb. Üç nəfər iri cüsbətli oğlan B.Haqverdiyevi huşunu itirənədək döyüblər.

B.Haqverdiyev ağır vəziyyətdə xəstəxanaya aparılaraq əməliyyat olunub.

B.Haqverdiyevin anası Yelena Haqverdiyeva bildirib ki, oğlu Tibb Universitetinin Xəstəxanasında əməliyyat olunub, vəziyyəti yaxşı deyil. Zərərçəkmişin anası hadisə barədə ətraflı məlumat vermək istəməyib.

Yasamal Rayon Polis İdarəsinin 27-ci bölməsinin təhqiqatçısı Eldar Mirzəzadə deyib ki, B.Haqverdiyevi döyən şəxslərin kimliyi hələlik məlum deyil. Onun sözlərinə görə, hadisə baş verən zaman 3 nəfər olublar. Hazırda araşdırma aparılır.

Ucarda oğurluqda şübhəli bilinən dəstə üzvləri tutuldu

Ucarda oğurluq edən dəstənin üzvləri saxlanılıb. APA-nın yerli bürosunun xəbərinə görə, rayonun Xalac kənd sakini Bəxtiyar Məmmədova məxsus xırdabuynuzlu heyvanın oğurlanmasında şübhəli bilinən Ağdam rayon sakinləri 1982-ci il təvəllüdü Elman İsmayıl oğlu İsmayilov və qardaşı Taryel İsmayıl oğlu İsmayilov, eləcə də 1971-ci il təvəllüdü Hamlet Şirin oğlu Muxtarov tutulub.

Elan

Xəlilov Akif Fərman oğlu Bakı şəhər Suraxanı rayonu, Yeni Günəşli qəsəbəsi "Q" yaşayış sahəsi ev 16, mənzil 34 a.

0515240 nömrəli çıxarış itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakıda brend mağazalarda Almaniya və Fransa velosipedləri, yol kənarlarında isə Çin istehsalı olan velosipedlər satılır. Bəs yerli istehsalımız olan "İSMA BIKES" in məhsulları niyə paytaxtda gözə görünmür?

Ötən ilin avqust ayında İsmayılındakı Diyalı kəndi ərazisində "İSMA BIKES" velosiped istehsalı zavodunun açılışı oldu. Açılışına prezident İlham Əliyevin də qatıldığı zavodun istehsal gücünün ildə 20-30 min velosiped olduğu bildirildi. Zavod haqqında məlumatda qeyd olunurdu ki, müəssisə Bolqarıstan, Danimarka, Niderland, Çin və Türkiyə istehsalı olan avadanlıqlarla təchiz edilib və zəruri infrastrukturunu ilə Qafqazda yeganə olan bu zavodun məhsulları yüksək keyfiyyəti ilə seçiləcək.

Lakin əldə etdiyimiz məlumata görə, zavodun fəaliyyəti hələ ki tam şəkildə qurulmayıb və istehsal da çox aşağı səviyyədedir. İddia olunur ki, zavod hətta fəaliyyət göstərmir...

Məsələ ilə bağlı Bakı şəhərində yerləşən velosiped mağazalarına yollandıq. Məqsədimiz orada bu zavodun istehsalı olan velosipedlərin satılıb-satılmamasını öyrənmək idi.

Paytaxt ərazisində yerləşən velosiped mağazalarında müxtəlif qiymətlərlə fərqli markaların satıldığını müşahidə etdik. Öyrəndik ki, əsasən yol kənarlarında, kiçik mağazalarda satılan velosipedlər Çində istehsal olunur. Bunların keyfiyyəti və qiyməti isə nisbətən aşağıdır. Belə ki, mağazalarda Çin istehsalı velosipedlərin qiyməti 170-180 manatdan başlayır. **Metronun "Neftçilər" stansiyası yaxınlığında yerləşən velosiped mağazasında bildirdilər ki, onlar "İSMA BIKES" velosipedlərini satmırlar. Satıcı bildirdi ki, zavodun fəaliyyəti qənaətbəxş deyil. Ona görə də onlar zavoddan mal ala bilmirlər: "Təbii ki, öz istehsalımız olan məhsulu satmaq bizim üçün də faydalıdır.**

İsmayılıda velosiped zavodu açıldı, amma Bakıda ancaq Çin velosipedləri satılır

Ötən il açılışı olan velosiped zavodu fəaliyyətini dayandıraraq, yoxsa...

layan qiymətlərlə velosipedlər satılır. Lakin bir məsələ var ki, hazırda heç "Sədərək" bazarı da yeni mal gətirmir. Daha çox yay aylarında bazarda aktivlik olur. Açığı, İsmayılıdakı zavod barəsində bizdə hər hansı bir məlumat yoxdur. Ancaq düşünürəm ki, yaqın onlar da öz məhsullarını yay aylarında bazara çıxaraçaqlar. Çünki adətən bu cür olur".

"Gənclik" ticarət mərkəzində yerləşən idman mağazasında da yollandıq. Orada da "İS-

MA BIKES" velosipedlərinə rast gəlmədik. Müşahidə etdik ki, brend idman mağazalarının əksəriyyətində satılan velosipedlər Almaniya və Fransa istehsalıdır. Qiymətləri isə necə deyirlər, "əl yandırır". Belə ki, öyrəndik ki, mağazada satılan Fransa istehsalı olan velosipedlərin qiyməti 650 manat-

dan başlayır. Almaniya istehsalı olan velosipedlərin ən ucuzunu 1200 manata əldə etmək olar. Mağazadakı mütəxəssislər bildirdilər ki, qiymətlər əsasən materiala (alüminium) görə dəyişir. Almaniya velosipedlərinin baha olmasının səbəbi də məhz materialın keyfiyyəti olmasıdır. Bildirdilər ki, onlar yerli istehsalın satışına yer vermirlər. Ona görə də İsmayılıdakı zavodun istehsalı barəsində məlumatı deyillər: "Bazarda onların maraqlanan zaman satıcılar adətən "model 6 minlik, 7 minlik alüminiumdan hazırlanıb"-deyə, bildirlər. 7 minlik alüminiuma sink və maqnezium (qismən mis) da qatılır. Bununla da pasa qarşı müqavimət artır. Alüminiumun 6000-lik ərintisinə isə silisium və maqnezium qatılır. Bunlarda isə pasa qarşı müqavimət aşağıdır. Bunun üçün də boyaması da fərqli olur...

Bazarlarda niyə onların məhsuluna rast gəlməməsi ilə bağlı "İSMA BIKES"lə əlaqə qurmağa cəhd göstərdik. Ötən aya qədər zavodun istehsal müdiri və baş direktor vəzifəsini müvəqqəti icra edən Elnur Əliyev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, zavodun fəaliyyəti dayanmayıb: "Dekabr ayından etibarən, zavoddakı işimden ayrılışam. Ancaq orada çalışmasam da deyə bilərəm ki, zavodun fəaliyyəti dayanmayıb. Hazırda istehsal prosesi davam etdirilir. Sadəcə olaraq, düşündükdü ki, yay aylarında tələbat olduğu üçün biz də məhsulları o zaman bazara çıxaraq. Bir ay öncə müxtəlif model velosipedlərin hissəli istehsalı gedirdi. Hazırda isə onların bazara çıxarılıb-çıxarılmaması haqqında məlumatım yoxdur".

Zavodun hazırkı vəziyyəti ilə bağlı məlumat almaq cəhdimiz isə baş tutmadı.

□ Əli RAİS
□ Fotolar müəllifindir

Ancaq bizdə olan məlumata görə, həmin zavod hələ ki istehsalı başlamayıb".

Metronun "Xətai" stansiyasının yaxınlığında yerləşən velosiped mağazasında da oxşar vəziyyətin şahidi olduq. Burada bildirdilər ki, bütün velosipedləri "Sədərək" bazarından gətirirlər və onların arasında

"İSMA BIKES" yoxdur. Satıcı bildirdi ki, mövsümlə əlaqədar olaraq hazırda mal gətirmirlər:

"Biz əsasən velosipedləri "Sədərək" bazarından alırıq. Burada Çin, Rusiya istehsalı olan velosipedlər var. Qiymətlər isə keyfiyyət və modelə uyğun olaraq dəyişir. Hazırda mağazada 300 manatdan baş-

MA BIKES" velosipedlərinə rast gəlmədik. Müşahidə etdik ki, brend idman mağazalarının əksəriyyətində satılan velosipedlər Almaniya və Fransa istehsalıdır. Qiymətləri isə necə deyirlər, "əl yandırır". Belə ki, öyrəndik ki, mağazada satılan Fransa istehsalı olan velosipedlərin qiyməti 650 manat-

məhsullarına rast gəlməmişik. Məncə, ildə 30 min velosiped istehsal etməyə onların gücü çatmaz. Çünki bunun üçün kifayət qədər böyük miqdarda alüminium lazımdır".

Qısa olaraq qeyd edək ki, velosipedin gövdəsi alüminiumdan düzəldilir. Mağazalarda velosipedin keyfiyyəti ilə

Bağlı qapılar arxasındakı "Luna park"

Təmir adı ilə bağlanan park bir neçə ildir paytaxt sakinlərinin üzünə bağlıdır

Xətai rayonu, Nobel qardaşları prospekti 57/2 ünvanında yerləşən Nizami adına Mədəniyyət və İstirahət Parkı bir vaxtlar uşaqlardan tutmuş böyüyə kimi hamının dincəldiyi məkan idi. "Luna park" adı ilə tanınan ərazidə quraşdırılan attraksionlar buraya olan marağı daha da artırır. Amma...

Təqribən 11 hektar ərazisi olan bu park vaxtilə Nobel qardaşları tərəfindən salınıb. Burada paytaxt əhalisinin istirahəti üçün hər cür şərait var, amma baxımsızlıq buranı bərbad hala salıb...

Bir neçə il öncə buranı "Təmir ediləcək" adı ilə qapatdılar. Elə o gündən sonra parkın qapıları qıfıllı qalıb və hələ də açılmayıb. Parkda olan attraksionlar da baxımsız qaldığı üçün bərbad hala düşüb. Hətta bura artıq yoldan keçənlər üçün ayaqyolu funksiyasını daşıyır.

Müxtəlif növ ağacların boy göstərdiyi parkda vaxtilə hər zaman səliqə-sahman, təmizlik özünü göstərirdi. Haqqında danışdığımız bu park Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin balansındadır.

Bu parkın bəxti əvvəllər də gətirməyib. 1987-ci ildə Gəncədə Nizami Gəncəvinin adını daşıyan park inşa olunandan sonra Bakıdakı parkdan böyük şəhərin heykəlini söküb oraya aparıblar. O dövrdə Nazirlər Kabineti təcili olaraq Gəncə şəhərində parkın açılışını etmək istəyib. Amma parkda N.Gəncəvinin heykəlinin qoyulması ilə bağlı ayrılan vəsait yoxa çıxdığı üçün məcburən Xətai rayonundakı parkda ucaldılan heykəl sökülərək Gəncəyə aparılıb. Hətta heykəlin Gəncəyə aparılması üçün də Nazirlər Kabinetinin qərarı olub. Xətai parkı hələ də Nizaminin adını daşıyır, ancaq burada şəhərin heykəli yoxdur...

Parkda uşaqların əyləncəsi üçün müxtəlif attraksionlar qu-

raşdırılıb. Burada ən böyük attraksion italyanlar tərəfindən qurulan "Amerikan" attraksionudur. Eyni zamanda Çin istehsalı olan attraksionlarla yanaşı, müxtəlif cür əyləncə məşinləri də istifadədədir. Parkda apardığımız müşahidələr zamanı həmin attraksionların baxımsızlıq ucubətindən yararsız hala düşdüyünün şahidi olduq...

Hələ dənizkənarı bulvar t-

mir olunmadan öncə yay aylarında parkda 3-4 min insan istirahət edirmiş, indi burada 1 nəfər belə tapılmır. Belə bərbad, qapısı bir tərəfdən qapadılan parka kim gələr ki?

Sakinlər deyirlər ki, ərazidə normal istirahət edəcək tək yer bura olub. Onun da bəxti yol təmir ediləndə qapanıb: "Nobel prospekti təmir edilən zaman parkın əsas giriş qapısı bağlandı. Fikirleşdik ki, müvəqqəti

olar. Amma elə də qaldı. 2 il öncə isə dedilər ki, bura təmir ediləcək, parkı tamam bağladılar. Parkın heç bir təmirə ehtiyacı yox idi. Düşünürəm ki, 2 ildir oraya baxan yoxdur, amma ağaclar

hələ də səliqəli qalıb, yaşılıqdır. Azca diqqət ayırsalar, çox gözəl istirahət mərkəzidir, amma etmirlər".

□ Məhəmməd TÜRKMƏN
□ Fotolar müəllifindir

MÜSAVAT

Son səhifə

N 17 (6631) 26 yanvar 2017

Sərnişinin havası çatmadı, təyyarənin pəncərəsini açdı

Çində yayımlanan "South China Morning Post" qəzetinin xəbərinə görə, Hangzhou şəhərindən Çendguya uçuşa hazırlaşan "Xiamen" hava yolları şirkətinə aid bir təyyarədə qəza çıxışı qapısının açılması ilə sərnişinlər ciddi panikaya düşüblər. Təyyarə havaya qalxmaq istəyəndə yaşanan bu hadisənin səbəbkarı isə sərnişinlərdən biri olub. Bəzi sərnişinlər gördüklərini sosial mediada paylaşmaq üçün cib telefonları ilə baş verənləri çəkiblər. Bu şəkli paylaşan sərnişinlərdən biri isə aşağıdakıları yazıb: "Bir sərnişinin qəza qapısını açdığını ilk dəfə idi ki, göürdüm. Bizə dedi ki, sadəcə, təmiz hava almaq istəyir... Ümid edirəm, uçuşumuz çox da təxirə salınmayacaq".

Hər hansı bir zərər vermədiyi üçün hava yolu şirkəti sərnişin haqda cəza tədbiri görməyəcək. Çünki bu, onun ilk uçuşu olub və etdiyi hərəkət də hər hansı itkiyə, probleme səbəb olmayıb.

Bu, bir başqa fitnesdir...

Böyük Britaniyanın Sautqempton şəhərində çılpaq vəziyyətdə fitneslə məşğul olmaq istəyənlər üçün kurslar açılıb. Bu barədə lenta.ru saytı "Daily Mail"ə istinadən xəbər yayıb. 35 yaşlı Helen Smit 33-70 yaş arasında olan 10 entuziast üçün bir saatlıq məşğələlər təşkil edib. "Çılpaq vəziyyətdə fitneslə məşğul olmanın faydaları budur ki, sən trenerin hansı hərəkətlər etdiyini tam və dəqiqliyi ilə görürsən". Bunu fitnes kursun rəhbəri olan qadın deyib. O, eyni zamanda vurğulayıb ki, bu vəziyyətdə məşq etmənin bir üstünlüyü də məşğələdən sonra hər hansı paltar yumağa ehtiyac qalmamasıdır.

Smit əmindir ki, ölkədəki nudistlər üçün ilk belə layihə yaradıb. Bu məşğələlərdə iştirak

etmək üçün idmançılara mütləq qaydada onlayn qeydiyyatdan keçmək və məşğələdən əvvəl sənədlərini təqdim etmək lazımdır. Bu ilin yanvar ayında xəbər yayıldı ki, Böyük Britaniya-

da evə çılpaq qulluqçu çağırmaq üçün kampaniya fəaliyyətə başlayıb. Bir saatlıq təmizlik ev sahibinə 65 funta başa gəlir. Əlavə hər bir saat isə 55 funt olaraq hesablanır.

Meksikalı kişi Trampa görə qonşusunun qulağını qopardı

ABŞ-ın Pensilvaniya ştatının Pittsburq şəhər sakini qonşusu ilə Tramp mövzusunda mübahisə edərkən onun qulağını dişləyib. Bu barədə CBS Pittsburgh saytı xəbər verir. Kişi bu ölkəyə Meksikadan gəlib və yeni prezidentin onu öz ölkəsinə geri qaytaracağından qorxub. Sərxoş vəziyyətdə ikən o, tez-tez deyirmiş ki, onu ölkədən çıxarmaq istəyərlərsə, daha çox insanı öldürməyə çalışacaq. Meksikanla eyni mənzildə yaşayan 30 yaşlı Marko Ortiz isə onunla mübahisə edib. Nəticədə meksikalı onun üstünə hücum edib və qulağını dişləyib. O da yanacaqdoldurma məntəqəsinə qədər qaçıb və yardım çağırıb.

Polis gələnə qədər şübhəli şəxs artıq qaçıb və gizlənib. Ortizi xəstəxanaya çatdırıblar, onun durumu stabildir. Dişlənib yere atılmış qulaq isə meksikalının mənzilində tapılıb.

Seçki kampaniyası dövründə Tramp bir neçə dəfə ABŞ-da qeyri-leqal yaşayan 11 milyon nəfəri deportasiya etməyə hazırlaşdığını deyib. O, eyni zamanda Meksika ilə sərhəddə divar hörməyi planlaşdırdığını da bildirib.

Əkiz bacılar plastik əməliyyata 250 min dollar xərclədilər, peşman oldular

Avstraliyanın Pert şəhərindəki əkizlər plastik əməliyyata 250 min dollar xərcləyiblər. Amma onlar buna təəssüfləniblər, çünki əməliyyat sonrası bir-birinin eyni olublar. 31 yaşlı Anna və Lyusi Desink öz xarici görünüşlərinin identik olmasına çalışıblar, buna görə də plastik cərraha müraciət ediblər. Son nəticədə eyni kişi ilə görüşən qadınlar sınaq, dodaq böyütməsi əməliyyatı ediblər. Avstraliyalı qadınlar eyni zamanda permanent makiyaj, kosmetik proseduralardan, lazerdən istifadə ediblər. "Bizə vaxtla çox xoş görünən şeylər indi ikrəh doğurur".

Hazırda qadınlar əməliyyatdan öncəki təbii hallarını geri qaytarmağa çalışırlar. Bir az əvvəl isə məlum olmuşdu ki, Nyu York sakini daha cavan görünmək üçün plastik əməliyyatlara 62 min dollar sərf edib. 46 yaşlı Manus Vaskes bunun üçün 36 plastik əməliyyat keçirib.

QOÇ - Əsas vaxtınızı istirahətə yönəltməyə çalışın. Hər hansı fiziki iş səhhətinizə mənfi təsir göstərə bilər. Bu gün cinsi yaxınlıq, ağır fiziki işlərə girişmək və səfərə çıxmaq sizin üçün yolverilməzdir.

BUGA - O qədər də ürəkəcan olmayan maddi durumunuzu dirçəltmək üçün müəyyən imkanlar qazanacaqsınız. Bütçənizi artırmaq istiqamətində dəstək ala bilərsiniz. Kobudluğa yol verməyin.

ƏKİZLƏR - Deyəsən, Göy qübbəsi əzablarınızı görüb sizə güzəştə getmək fikrinə düşüb. Bu səbəbdən də əksər məsələlərdə yardımçınız olmaqdadır. Səfərə çıxmaq və varlanmaq ehtimalınız da var.

XƏRÇƏNG - Saat 15-ə qədər hər bir görüşü təxirə salmağınız məsləhətdir. Əks təqdirdə, gözlədiyiniz uğurlardan uzaq düşəcəksiniz. Özünə qapılmağa da dəyməz. Günün ikinci yarısını gözləyin.

ŞİR - Hər mənada uğurlu təqvimdir. İstər şəxsi bütçənizi artırmaq istiqamətində, istərsə də işgüzar sövdələşmələrdə irəliləyişləriniz mümkündür. Amma məbadə fəalçılıq yanına gədesiniz.

QIZ - Ulduzlar yalnız qarşılıqlı əlaqələr zəminində uğurlara yiyələncəyinizdən xəbər verir. Bu baxımdan, gəzintiyyə çıxmaq, qonaq getmək səmərəlidir. Riskli işlərdən yayının.

TƏRƏZİ - Bu gün istirahət etmək fikriniz çətin ki, baş tuta. Əksinə, ikitərəfli sövdələşmələrə və yeni işlərə başlamaq lazımdır. Bütçənizdə artım da ola bilər. Axsama doğru mübahisələrdən uzaq qaçın.

ƏQRƏB - Tərəfdaşlarınızla aranızda müəyyən mübahisələr olsa da, özünüzü təmkinli aparmalısınız. Deyilən hər sözə ciddi yanaşmayın. Yaxşı olar ki, bütün gücünüzü fəaliyyətə yönəldəsiniz.

OXATAN - Astroloji göstəricilər günün birinci yarısını müəyyən qədər gərgin tərzdə başa vuracağınızı bəyan edir. Sonrakı müddətdə isə ətrafınızda olanların rəğbətini qazanacaqsınız.

OĞLAQ - Ayın bürcünüzdə olmasına baxmayaraq gün ərzində ümumi ovqatınız yüksək olacaq. Saat 14-dən sonra xoş hadisələrlə üzləşəcəksiniz. Axşamsa ciddi müzakirələrdə iştirakiniz gözlənilir.

SUTÖKƏN - Olduqca uğurlu təqvimdir. Ulduzlar bir tərəfdən əlverişli təkliflər alacağınızı, digər tərəfdən isə maliyyə uğurlarına nail olacağınızı bildirir. Hər mənada nikbin olmağa əsas var. Münasibətləri də qoruyun.

BALİQLAR - Maraqlı görüşlər yolunuzu gözləyir. Bu amil daha çox sevgi zəminində reallaşacaq. İş yerində isə həmkarlarınızla xırda mübahisələriniz gözlənilir. Çılğınlıqdan uzaq olun.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Evli kişilərin niyə daha çox yaşadığı bəlli oldu

Araşdırmalara əsasən evli kişilər subay kişilərlə müqayisədə daha çox yaşayırlar. Britaniyalı alimlər bunun bir neçə səbəbini müəyyən ediblər. Adətən kişilər öz səhhətlərinə qarşı kifayət qədər etinasızdırlar. Qadınlar isə əksinə, öz orqanizmlərinə qarşı daha diqqətliyərlər. Bu səbəbdən də məhz qadınlar öz həyat yoldaşlarının səhhətində bir problem gördükdə onları həkimin qəbuluna yazılmağa məcbur edirlər. Bundan əlavə, qadınlar həyat yoldaşlarını vaxtı-vaxtında dərman içməyə və həkimlərin göstərişlərinə əməl etməyə də məcbur edirlər.

İnfarkt və ya insult almış ailəli kişilər xəstəxanaya daha tez çatdırılırlar. Bu da onların həyat yoldaşlarının operativliyinə görə baş verir.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100